



DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków

Nr 1

Styczeń 1948 r.

TREŚĆ

A. CZĘŚĆ URZĘDOWA

- Poz. 1 Dekret z dn. 22 października 1947 r. o unormowaniu stosunku pracy pracowników publicznych przebywających za granicą. Dz. Ust. R. P. nr. 65, poz. 1099.
- Poz. 2 Dekret z dn. 22 października 1947 r. w sprawie mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawodawstwa z zakresu opieki społecznej. Dz. Ust. R. P. nr. 65, poz. 1101.
- Poz. 3 Rozporządzenie Ministra Oświaty z dn. 3 września 1947 r. o obowiązku dokształcania się w zakresie pełnej szkoły powszechnej. Dz. Ust. R. P. nr. 70, poz. 1166.
- Poz. 4 Zarządzenie Ministra Oświaty z dn. 5 grudnia 1947 r. w sprawie oszczędnego używania papieru i przetworów z papieru.
- Poz. 5 Statut Państwowych Kursów Nauczycielskich.
- Poz. 6 Regulamin Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich.
- Poz. 7 Okólnik Ministerstwa Oświaty z dn. 5 grudnia 1947 r. w sprawie uiszczenia opłat pocztowych przez adresatów.
- Poz. 8 Zarządzenie Kuratorium z dn. 2 grudnia 1946 r. w sprawie zabezpieczenia budynków i lokali na zimę.
- Poz. 9 Zarządzenie Kuratorium z dn. 15 listopada 1947 r. w sprawie dyżurów i lekcji w ogniskach metodycznych.
- Poz. 10 Rejony wizytacyjne Wydziału Opieki nad Dzieckiem.
- Poz. 11 Ośrodki dydaktyczno-naukowe dla nauczycieli szkół zawodowych.
- Poz. 12 Wykaz Inspektoratów Szkolnych.
- Poz. 13 Wykaz państw. szkół średnich ogólnokształcących na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 14 Wykaz pryw. szkół średnich ogólnokształcących na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 15 Wykaz państw. i pryw. szkół średnich ogólnokształcących dla Dorosłych na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 16 Wykaz zakładów kształcenia nauczycieli na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 17 Wykaz państwowych szkół zawodowych na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 18 Wykaz niepaństwowych szkół zawodowych na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 19 Wykaz publicznych średnich szkół zawodowych na terenie Okr. Szk. Krak.
- Poz. 20 Komunikaty:
- I. Schronisko turystyczne R. T. P. D. w Zakopanem.
 - II. Państwowy Instytut Higieny Psychiczej.
 - III. Dyrekcja Polskiego Monopoli Solnego.
 - IV. Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych.
 - V. Czasopismo „Wiadomości historyczne”
 - VI. Technologia metali — inż. Kr. Filasiewicza.
 - VII. Zbiór kołęd J. Głowackiego.
- Poz. 21 Ogłoszenie o zagubieniu świadectw szkolnych.



Biblioteka Jagiellońska



1002105201

B. CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

1. Akcja kolonijna w Okręgu Krakowskim — Irena Lewingerówna.
2. Nauka o świecie i Polsce współczesnej — Eleonora Krzywonosowa.
3. Kronika i sprawozdania.
4. Bibliografia „Ziem Odzyskanych” cz. II. — oprac. wiz. mgr. T. Kucharska.
5. Przegląd ostatnich wydawnictw.
6. Od Redakcji.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Poz. 1

DEKRET

z dnia 22 października 1947 r.

o unormowaniu stosunku pracy pracowników publicznych przebywających za granicą.

Na mocy art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. R. P. Nr. 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1) Z mocy samego prawa uznaje się stosunek pracy pracowników publicznych przebywających za granicą w dniu wejścia w życie dekretu niniejszego za rozwiązany, a ich prawa nabyte z tytułu poprzedniej służby za wygasłe.

2) Wygaśnięcie praw z tytułu poprzedniej służby obejmuje co do żołnierzy zawodowych również utratę stopni wojskowych.

3) Przepisy ust. 1 i 2 nie stosują się do:

a) pracowników, którzy powrócą do kraju i najdalej w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie dekretu niniejszego zgłoszą się do pracy;

b) pracowników przebywających za granicą z tytułu swych obowiązków służbowych lub w czasie udzielonego im urlopu.

4) Uwzględniając warunki repatriacji z poszczególnych obszarów, Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń przedłużać termin określony w pkt. a) ustępu poprzedzającego.

Art. 2. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie może właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Skarbu za zgodą Prezesa Rady Ministrów przywrócić pracownikowi publicznemu, a w razie jego śmierci — pozostałej po nim żonie i dzieciom, utracone prawa.

Art. 3. Za pracowników publicznych w rozumieniu dekretu niniejszego uważa się pracowników wszelkiego rodzaju władz, urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych, samorządowych i publicznych, bez względu na charakter stosunku pracy i przepisów prawnych lub umownych regulujących ten stosunek.

Art. 4. Przepisy dekretu z dnia 14 maja 1945 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 139) stosuje się odpowiednio do pracowników wymienionych w art. 1 ust. 3 pkt. a) dekretu niniejszego, o ile podpadają pod zakres działania dekretu z dnia 14 maja 1946 r. (art. 1. ust. 1), z tym, że do funkcjonariuszów tych nie stosuje się art. 3 ust. 2 powołanego dekretu.

Art. 5. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim Ministrom, każdemu w zakresie jego działania.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski Marszałek Polski

Minister Spraw Zagranicznych:

wz. Stanisław Leszczycki

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Oświaty:

wz. Eugenia Krassowska

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kociół

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

wz. Tadeusz Kochanowicz

Minister Kultury i Sztuki:

wz. Leon Kruczkowski

Minister Żeglugi:

Adam Rapacki

Poz. 2

DEKRET

z dnia 22 października 1947 r.

w sprawie mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawodawstwa z zakresu opieki społecznej

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej rozciąga się moc obowiązująca następujących ustaw i rozporządzeń:

1) Ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1924 r.

Nr. 56, poz. 576 z 1932 r. Nr. 94, poz. 808 i z 1934 r. Nr. 110, poz. 976);

2) par. 1, 5, 6 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. w sprawie wykonywania opieki społecznej nad obywatelami polskimi, którzy w żadnej gminie Rzeczypospolitej Polskiej nie mają prawa do opieki trwałej, oraz ponoszenia wynikających stąd kosztów (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 576);

3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o rozgraniczeniu obowiązków opiekuńczych związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 232);

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 56);

5) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 823);

6) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiekunach społecznych i o komisjach opieki społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 267);

7) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359).

Art. 2. 1) Do środków zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726), należy również zapewnienie opieki lekarskiej włącznie z opieką w zakładach leczniczych.

2) Przepisy dotyczące ponoszenia i trybu dochodzenia kosztów opieki mają analogiczne zastosowanie w sprawach kosztów opieki lekarskiej, przewidzianej w ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 3. Uchyla się moc obowiązującą wszystkich przepisów prawa obcego i dzielnicowego, dotyczących spraw, objętych niniejszym dekretem, a w szczególności:

1) ustawę z dnia 30 maja 1908 r. o siedzibie uzasadniającej wsparcie (Dz. u. Rzeszy str. 381—396);

2) ustawę z dnia 8 marca 1871 r. w sprawie wykonania ustawy o siedzibie uzasadniającej wsparcie (Zb. u. prusk. str. 130) w brzmieniu ustawy z dnia 11 lipca 1891 r. (Zb. u. prusk. str. 300) i z dnia 23 lipca 1912 r. (Zb. u. prusk. str. 195);

3) ustawę z dnia 25 lipca 1924 r. o zawieszeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej w województwach poznańskim i pomorskim (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 716);

4) par. 2—4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. w spra-

wie wykonywania opieki społecznej nad obywatelami polskimi, którzy w żadnej gminie Rzeczypospolitej Polskiej nie mają prawa do opieki trwałej, oraz ponoszenia wynikających stąd kosztów (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 576);

5) ustawę z dnia 29 marca 1926 r. o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 214).

Art. 4. Pozostaje w mocy ustawa z dnia 6 maja 1920 r. w sprawie publicznej opieki nad kalekami (Zb. u. prusk. str. 280) oraz wszystkie przepisy wykonawcze do tej ustawy.

Ustawa śląska z dnia 28 czerwca 1939 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. Ust. Śl. Nr. 22, poz. 53) pozostaje w mocy w odniesieniu do osób nieletnich do lat 17.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut:

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

wz. Tadeusz Kochanowicz

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Zdrowia:

wz. Bogusław Kożusznik

Minister Oświaty:

wz. Eugenia Krassowska

Poz. 3

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 3 września 1947 r.

o obowiązku dokształcania się w zakresie pełnej szkoły powszechnej

Na podstawie art. 15 i 16 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) oraz art. 1 dekretu z dnia 23 listopada 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. U. R. P. z r. 1946 Nr. 2, poz. 9) zarządzam, co następuje:

Par. 1. Młodzież, która nie ukończyła co najmniej 6 kl. szkoły powszechnej, a nie jest zatrudniona na podstawie umowy o naukę zawodu i nie uczęszcza do żadnej szkoły państwowej, publicznej lub prywatnej, podlega do 18 roku życia włącznie obowiązkowemu dokształcaniu w zakresie materiału naukowego pełnej szkoły powszechnej.

Par. 2. Doksztalcenie to odbywa się w państwowych trzyletnich szkołach dla dorosłych lub a kursach doksztalcających według zasad organizacyjnych i programu nauczania zatwierdzonego przez Ministerstwo Oświaty.

Par. 3. Nauka w wymienionych szkołach i na kursach jest bezpłatna.

Par. 4. Od obowiązkowego doksztalcenia określonego w par. 1 niniejszego rozporządzenia zwalnia się młodzież zamieszkałą w miejscowościach w których nie ma zorganizowanej szkoły dla dorosłych ani odpowiednich kursów doksztalcających, bądź zamieszkałą w odległości powyżej 5 km od punktu pobierania nauki.

Par. 5. Osoby obowiązane według niniejszego rozporządzenia do doksztalcenia się winny zgłosić się w terminie ustalonym przez władze szkolne do rejestracji u kierownika najbliższej publicznej szkoły powszechnej.

Osoby uchylające się od zgłoszenia do rejestracji oraz od obowiązku pobierania nauki podlegają grzywnie do 500 zł. miesięcznie do czasu wypełnienia obowiązku. Grzywny ściągane będą przez organa administracji skarbowej na podstawie spisów przygotowanych przez właściwy inspektorat szkolny.

Par. 6. W razie niemożności pobierania nauki w szkołach i na kursach dla dorosłych inspektor szkolny może zezwolić na naukę indywidualną i poddanie się następnie egzaminowi lub całkowicie zwolnić petenta od obowiązku doksztalcenia się.

Par. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1947 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą par. 7 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1932 r. o częściowym wykonaniu ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 48).

Minister Oświaty
Stanisław Skrzeszewski

Poz. 4

Warszawa, dnia 5 grudnia 1947 r.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Nr. I. Plan — 12395/47.
Oszczędne używanie papieru
i przetworów z papieru.

Nawiązując do Okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 2. VII. 47 r. Nr. C. II-d 7/2 w sprawie racjonalnego zużycia papieru, podanego do wiadomości przy piśmie tut. z dnia 26/VII 47. Nr. I. Plan-12395/47 — Ministerstwo Oświaty na podstawie dokonanych spostrzeżeń stwierdza, iż podległe urzędy i szkoły a zwłaszcza młodzież szkolna nie stosuje w pracy codziennej oszczędnego używania papieru i nie zdaje sobie często sprawy, iż nieekonomiczna gospodarka papierem

wiąże się ściśle z trudnościami, jakie wynikają przy zaopatrywaniu szkół w podręczniki szkolne, w książki do bibliotek, w dzieła naukowe itp. Uczeń bardzo często nie wykorzystuje należycie zeszytu, wydiera czyste kartki lub wyrzuca zeszyt z niezapisanymi stronicami. Wiele szkół stosuje również okładanie zeszytów w papier celulooidowy lub jemu podobny aby ochronić okładkę zeszytu od zniszczenia. Rezultat jest taki, że celulooid się zniszczy a czysta okładka, która ma ochronić kartki wewnętrzne od zniszczenia idzie do kosza. Rzeczą nauczyciela i wychowawcy jest, aby zeszyt wyglądał czysto i bez okładania go w celulooid. Młodzież szkół podstawowych, średnich, ogólnokształcących i zawodowych niepotrzebnie również używa drogich zeszytów z papieru bezdrzewnego zamiast zeszytów z papieru kl. V w cenie 7 zł.

W wielu szkołach w klasach I i II-gich szkół podstawowych wprowadza się do rysunków drogie bloki z papieru bezdrzewnego zamiast papieru pakowego, który w zupełności wystarcza i w który każda szkoła winna się zaopatrzyć.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Oświaty poleca wydać podległym organom odpowiednie zarządzenia, aby wytyczne podane w Okólniku Prezesa Rady Ministrów były ściśle przestrzegane i w pracy codziennej stosowane.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Wł. Ozga

Otrzymują:
Kuratoria Okręgów Szkolnych
— do wykonania
Ministerstwo Przem. i Handlu
C. U. P.
i Centr. Zb. P. P. Łódź —
do wiadomości.

Poz. 5

Załącznik nr 1 do zarz. M. O. z dnia 16. VII. 1947 r. nr II KN. 3567/47.

Statut Państwowych Kursów
Wyższych Nauczycielskich

§ 1. Wyższe Kursy Nauczycielskie mają na celu pogłębienie i rozszerzenie zawodowego i naukowego wykształcenia czynnych kwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb nauczania i wychowania w klasach wyższych.

§ 2. Wyższe Kursy Nauczycielskie podlegają właściwemu Kuratorowi Okręgu Szkolnego.

§ 3. Na czele Wyższego Kursu Nauczycielskiego stoi dyrektor powołany w drodze nominacji, umowy lub przydzielenia przez Ministra Oświaty na wniosek Kuratora Okręgu Szkolnego.

§ 4. Nauczycieli Wyższych Kursów Nauczycielskich mianuje Minister Oświaty na wniosek Kuratora Okręgu Szkolnego.

Oprócz osób mianowanych nauczycielami Wyższego Kursu Nauczycielskiego, obowiązki nauczy-

cielskie na Wyższym Kursie Nauczycielskim mogą pełnić osoby, powołane w drodze umowy przez Kuratora Okręgu Szkolnego za zezwoleniem Ministra Oświaty.

§ 5. Rada Pedagogiczna grupy Wyższego Kursu Nauczycielskiego (§ 6) składa się z dyrektora Wyższego Kursu Nauczycielskiego i wszystkich nauczycieli, uczących przedmiotów danej grupy. Współdziała ona z dyrektorem w prowadzeniu całokształtu pracy na kursie oraz ustala na posiedzeniach trymestralne i roczne stopnie słuchaczy.

§ 6. Wyższy Kurs Nauczycielski może obejmować następujące grupy naukowe przedmiotów:

I — humanistyczną, II — przyrodniczą, III — matematyczną, IV — techniczną, V — oświaty i kultury dorosłych.

Minister Oświaty może w razie potrzeby zarządzić inny podział przedmiotów na grupy naukowe.

§ 7. Na Wyższe Kursy Nauczycielskie mogą być przyjęci stali nauczyciele państwowych i publicznych szkół powszechnych.

Nauczyciele ci winni przy egzaminie wstępnym udowodnić, że w ciągu pracy zawodowej pogłębili w obranych kierunku pod względem naukowym i metodycznym swą wiedzę, nabytą w czasie studiów uprzednich.

Nauczyciele przyjęci na Wyższy Kurs Nauczycielski otrzymują roczne urlopy płatne.

Urlop płatny może być udzielony jedynie wtedy, gdy nauczyciel pod rygorem zwrotu uposażenia, otrzymanego w czasie tego urlopu, zobowiąże się do pracy nauczycielskiej w ciągu trzech lat od daty ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego w szkolnictwie państwowym lub publicznym na stanowisku, wyznaczonym przez Władze szkolne. Zaprzestanie uczęszczania na kurs bez usprawiedliwienia powoduje utratę urlopu na czas pozostały i zwrot uposażenia, pobranego w czasie studiów na Wyższym Kursie Nauczycielskim na podstawie urlopu płatnego.

§ 8. Grupa naukowa Wyższego Kursu Nauczycielskiego może liczyć najmniej 20, najwyżej 40 słuchaczy.

§ 9. Nauka na Wyższych Kursach Nauczycielskich trwa jeden rok. W razie potrzeby dla nauczycieli nieurlopowanych mogą być za zgodą Ministra Oświaty tworzone kursy z programem Wyższych Kursów Nauczycielskich o dłuższym czasie trwania.

§ 10. Nauka na Państwowym Wyższym Kursie Nauczycielskim jest bezpłatna. W czasie studiów słuchacze korzystają z internatu. Wysokość opłat za utrzymanie ustalają osobne przepisy.

§ 11. Egzaminy końcowe odbywają się przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, do której należą nauczyciele danej grupy naukowej przedmiotów i Dyrektor Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej mianuje corocznie lub najwyżej na trzy lata Minister Oświaty na wniosek Kuratora Okręgu

Szkolnego. Zastępcą Przewodniczącego jest z urzędu Dyrektor Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Nauczyciele Wyższych Kursów Nauczycielskich za przeprowadzenie egzaminów wstępnych i końcowych otrzymują wynagrodzenie określone osobnymi zarządzeniami.

§ 12. Słuchacz, niedopuszczony do egzaminu końcowego, może zgłosić się do egzaminu w charakterze eksternu nie wcześniej, niż po upływie pół roku.

Słuchacz reprobowany na egzaminie końcowym może powtórzyć, ale nie więcej niż dwukrotnie, egzamin w następnym roku szkolnym łącznie ze słuchaczami Wyższego Kursu Nauczycielskiego i na prawach słuchacza. Słuchacz, który do egzaminu końcowego nie stawił się lub w toku egzaminu odstąpił z powodów przez Komisję Egzaminacyjną uznanych za dostateczne, ma prawo powtórzyć egzamin na prawach słuchacza w terminie wyznaczonym dla eksternów lub dla słuchaczy nie później niż w ciągu roku. Niestawienie się lub odstąpienie bez usprawiedliwionych powodów od egzaminu pociąga te same skutki, co ujemny wynik egzaminu.

§ 13. Po złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu końcowego ze wszystkich obowiązujących przedmiotów, słuchacze otrzymują świadectwa z ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego. Świadectwo to daje przy równych warunkach pierwszeństwo w ubieganiu się o wszelkie stanowiska w szkolnictwie powszechnym oraz dla nauczycieli państwowych i publicznych szkół powszechnych prawo do uposażenia, określonego osobnymi przepisami pod warunkami tam wymienionymi.

§ 14. Do egzaminu z programu Wyższych Kursów Nauczycielskich w celu uzyskania świadectwa z ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego mogą być dopuszczani w charakterze eksternów:

a) stali nauczyciele państwowych i publicznych szkół powszechnych,

b) osoby, które posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych i co najmniej trzyletnią nieprzerwaną pracę nauczycielską w szkołach powszechnych.

W razie niepomyślnego wyniku, egzamin można powtórzyć po upływie roku. Ekstern reprobowany ogółem 3 razy (z tej samej lub z różnych grup przedmiotów), nie może być dopuszczony do egzaminu z żadnej grupy Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

§ 15. Przy egzaminie eksternów może być zastosowane odmienne połączenie przedmiotów w grupy niż przewidziane w § 6.

Ekstern może zdawać albo w jednym terminie egzamin ze wszystkich przedmiotów obranej grupy albo też podzielić egzamin ten na części.

§ 16. Szczegółowe przepisy, w szczególności przepisy, dotyczące programu nauk, przyjmowania i urlopowania słuchaczy, czasu trwania i roz-

kładu zajęć, egzaminów słuchaczy i eksternów zawiera Program Wyższych Kursów Nauczycielskich oraz osobny Regulamin.

Wzór Nr. 1.

Deklaracja

Prosząc o przyjęcie na Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski w na grupę, z przedmiotami niniejszym zobowiązuję się:

1. przestrzegać ściśle postanowień regulaminu Wyższych Kursów Nauczycielskich;

2. nie obejmować bez porozumienia z dyrektorem Wyższego Kursu Nauczycielskiego żadnych zajęć ubocznych;

3. w razie uzyskania celem pracy na Kursie urlopu płatnego pracować — niezależnie od zobowiązania, przyjętego z powodu pobierania stypendium w czasie studiów poprzednich — w przeciągu lat trzech od daty ukończenia kursu w szkolnictwie państwowym lub publicznym na stanowisku, wyznaczonym przez władze szkolne w tym okresie czasu.

Gdybym z własnej winy, czego ocenę pozostawiam władzom szkolnym, przerwał . . . studia lub po ich ukończeniu nie wypełnił . . . zobowiązań wyżej wymienionych w p. 3 zobowiązuję się zwrócić do Skarbu Państwa całą kwotę, otrzymaną tytułem uposażenia służbowego w czasie studiów na Wyższym Kursie Nauczycielskim, odbytych na podstawie urlopu płatnego.

. dnia 19.. r.

(podpis)

Nauczyciel

Kierownik

szkoły w pow.

Poz. 6

Załącznik nr 2 zarz. M. O. z dnia 16. 7. 1947 r. Nr. II. KN.3567/47.

REGULAMIN

Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich

do § 3 Statutu

§ 1. Dyrektor kieruje całokształtem pracy na Wyższym Kursie Nauczycielskim, którą prowadzi przy współudziale Rady Pedagogicznej.

§ 2. Dyrektor sprawuje z reguły obowiązki opiekuna jednej grupy naukowej, opiekę nad pozostałymi powierza obranym przez siebie nauczycielom i zawiadamia o tym Kuratorium.

Dyrektor jest zawiadamiany przez właściwe Kuratorium w ciągu trwania kursu o wszelkich zarządzeniach, wydanych w stosunku do nauczycieli, będących słuchaczami kursu.

§ 3. Dyrektor kieruje sprawami administracyjnymi, związanymi z działalnością Wyższego Kursu Nauczycielskiego. Dyrektorowi Wyższego Kursu Nauczycielskiego, o większej niż dwie liczbie grup naukowych, może być za zezwoleniem Ministra Oświaty przydany do pomocy sekretarz.

Do § 5 Statutu.

§ 4. Posiedzenia Rady Pedagogicznej, w których są obowiązani brać udział wszyscy jej członkowie, odbywają się co najmniej trzy razy do roku. Na posiedzeniach tych Rada Pedagogiczna oprócz ustalenia trymestralnych, względnie rocznych stopni słuchaczy, przeprowadza ogólną dyskusję nad stanem nauki na kursie.

Do § 6 Statutu.

§ 5. Przedmioty nauki na Wyższym Kursie Nauczycielskim dzielą się na: dział A, obowiązujący słuchaczy wszystkich grup, oraz dział B, obowiązujący tylko słuchaczy jednej grupy naukowej.

Dział A obejmuje przedmioty pedagogiczne i i nauki pomocnicze oraz naukę o Polsce i świecie współczesnym.

Dział B obejmuje jedną z następujących grup przedmiotów:

Grupa I — humanistyczna w następujących połączeniach:

- a) język polski z literaturą — historia,
- b) język polski z literaturą — śpiew,
- c) język polski z literaturą — język obcy,
- d) język obcy — historia.

Grupy II — przyrodnicza w następujących połączeniach:

- a) biologia z fizyką i chemią — geografia,
- c) biologia z fizyką i chemią — wychowanie fizyczne,
- c) geografia — wychowanie fizyczne.

Grupa III — matematyczna w następujących połączeniach:

- a) matematyka — geografia,
- b) matematyka — fizyka z chemią,
- c) matematyka — rysunek,
- d) matematyka — prace ręczne.

Grupa IV. techniczna w następujących połączeniach:

- a) prace ręczne — rysunek,
- b) prace ręczne — fizyka z chemią.

Grupa V. oświaty i kultury dorosłych w następujących połączeniach:

Zasady kształcenia i wychowania dorosłych — jeden z przedmiotów grupy humanistycznej lub przyrodniczej.

Do § 7 Statutu

§ 6. Podania o przyjęcie na Wyższe Kursy Nauczycielskie oraz o udzielenie w tym celu urlopu nauczyciele składają do Kuratorium w drodze służbowej corocznie przed dniem 1 marca.

Do podania winny być dołączone: szczegółowy życiorys, metryka urodzenia, świadectwa studiów i kwalifikacyj zawodowych, dekret ustalenia, lista lektury przerobionej z wybranej grupy przedmiotów, świadectwo zdrowia oraz deklaracja według załączonego wzoru nr 1.

Inspektor Szkolny dołącza do podania odpis wykazu służbowego, karty kwalifikacyjnej oraz szczegółowo umotywowaną opinię o kandydacie i przesyła wraz z wnioskiem do decyzji Kuratorium.

O przyjęcie na Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski oraz o udzielenie urlopu płatnego mogą ubiegać się nauczyciele do 40 lat życia na wszystkie grupy z wyjątkiem grup z wychowaniem fizycznym, dla których granicę wieku ustala się na 30 lat życia.

§ 7. Kuratorium kwalifikuje kandydatów z podległego okręgu do egzaminu wstępnego na Wyższym Kursie Nauczycielskim i przesyła podania kandydatów zakwalifikowanych do Dyrekcji Kursu za pośrednictwem właściwego Kuratorium najpóźniej do dnia 30 kwietnia każdego roku.

Kwalifikowanie kandydatów do egzaminu wstępnego na Wyższy Kurs Nauczycielski winno być szczególnie staranne, oparte na dotychczasowej pracy kandydata i pod kątem widzenia wykorzystania go w szkole po ukończeniu Kursu.

§ 8. Egzamin wstępny odbywa się między 20 a 30 czerwca. Dokładny termin wyznacza Kuratorium, zawiadamiając o nim Ministerstwo przynajmniej na miesiąc naprzód. Egzamin wstępny, który ma charakter konkursu na wolne miejsca na Kursie, składają wszyscy kandydaci z przedmiotów wchodzących w skład wybranej grupy naukowej działu B. Przy egzaminie wstępnym ze wszystkich przedmiotów należy wymagać poprawnego władania językiem polskim.

Dyrektor w porozumieniu z właściwymi egzaminatorami ustala wyniki egzaminu i kwalifikuje kandydatów do przyjęcia. Zakwalifikowani mogą być jednak tylko kandydaci, którzy uzyskali ogólny stopień co najmniej dostateczny.

Dyrektor zaraz po egzaminie wstępnym przesyła najpóźniej do 5 lipca każdego roku do Ministerstwa za pośrednictwem Kuratorium, któremu podlega, wykaz wszystkich zakwalifikowanych kandydatów, wskazując równocześnie kandydatów najbardziej odpowiednich, proponowanych do przyjęcia aż do wyczerpania wszystkich miejsc na każdej z grup.

Wykaz kandydatów z podziałem według grup naukowych i Okręgów szkolnych winien zawierać oprócz danych personalnych i miejsca pracy również oceny egzaminu wstępnego.

Ministerstwo decyduje ostatecznie o przyjęciu, ustala listę przyjętych i przesyła ją do Dyrekcji Wyższego Kursu Nauczycielskiego, która na tej podstawie wystąpi do właściwego Kuratorium o

udzielenie przyjętym kandydatom rocznych urlopów.

§ 9. Kuratorium udziela w myśl postanowień ust. 3 § 7 Statutu Państw. Wyższych Kursów Nauczycielskich rocznych urlopów kandydatom z własnego Okręgu, przyjętym na poszczególne grupy Wyższych Kursów Nauczycielskich.

Na Wyższe Kursy Nauczycielskie nie przyjmuje się wolnych słuchaczy.

Do § 9 Statutu

§ 10. Zajęcia na Wyższych Kursach Nauczycielskich rozpoczynają się najpóźniej 7 września, kończą się najwcześniej 20 czerwca. Ferie świąteczne w ciągu roku szkolnego Kuratorium może przedłużyć ogółem o 10 dni w stosunku do czasu trwania feryj w liceach pedagogicznych. Dokładny termin zajęć na Wyższych Kursach Nauczycielskich wyznacza Kuratorium.

§ 11. Nauka na kursie winna rozwijać w słuchaczach samodzielność i twórczość, pogłębić ich naukowe wykształcenie, zaznajomić z techniką pracy naukowej, pobudzić do pracy samokształceniowej oraz zaprawić do możliwie najlepszego spełniania zadań nauczyciela w szkole i poza szkołą. Praca słuchaczy odbywa się przy współudziale i pod nadzorem nauczycieli i dyrektora, którzy pozostają za słuchaczami w stałym i ścisłym kontakcie.

Każdy słuchacz jest obowiązany przedłożyć w ciągu roku jeden większy referat piśmienny, względnie jedną większą pracę praktyczną z jednego z przedmiotów obowiązkowych. Referaty, oraz o ile to możliwe, prace praktyczne, winny być przechowywane w aktach Wyższych Kursów Nauczycielskich do końca roku szkolnego.

§ 12. W sprawie Kursów dla nauczycieli nieurlopowanych będą wydawane w miarę potrzeby uzupełnienia niniejszych przepisów.

Do § 11 Statutu

§ 13. Egzaminy końcowe słuchaczy odbywają się w czerwcu każdego roku. Dokładne terminy wyznacza Kuratorium i zawiadamia o nich Ministerstwo co najmniej na miesiąc naprzód.

§ 14. Warunkiem dopuszczenia słuchacza do egzaminu końcowego jest stopień roczny przynajmniej dostateczny ze wszystkich przedmiotów działów A i B programu Wyższego Kursu Nauczycielskiego (§ 6 Regulaminu).

§ 15. Egzamin końcowy jest piśmienny (praktyczny) i ustny. Niedostateczny wynik egzaminu piśmiennego lub ustnego jest równoznaczny z niezdaniem całego egzaminu.

§ 16. Egzamin piśmienny ma charakter klauzurowy i polega na jednej pracy z przedmiotów pedagogicznych (dział A) i dwóch pracach z dwu przedmiotów obranej grupy (dział B).

§ 17. Dyrektor przesyła do Kuratorium na miesiąc przed terminem egzaminu ustalone w porozumieniu z egzaminatorem odpowiednie przedmiotów wnioski w sprawie tematów egzaminu piśmiennego, a mianowicie: trzy tematy z przedmiotów pedagogicznych (dział A) i po 3 tematy z każdego przedmiotu z działu B.

Z metodyki nauczania przedmiotu, jako nie będącej oddzielnym przedmiotem programowym, nie odbywa się osobny egzamin piśmienny.

Zamiast tematów egzaminu piśmiennego z geografii, biologii, fizyki z chemią, pracy ręcznej i rysunku — dyrektor może przesłać Kuratorium wnioski w sprawie tematów egzaminu praktycznego, który zastąpi w tym przedmiocie egzamin piśmienny.

Kuratorium ustala dwa tematy działu A, po 2 tematy z każdego przedmiotu grupy humanistycznej oraz po jednym temacie z każdego z przedmiotów grup pozostałych. Wybór jednego z dwóch tematów pedagogicznych i humanistycznych przysługuje zdającemu.

§ 18. Klauzurowy egzamin piśmienny z działu A odbywa się jednocześnie we wszystkich grupach.

Czas trwania egzaminu piśmiennego dla przedmiotów grupy humanistycznej i czas trwania egzaminu praktycznego z wyjątkiem egzaminu z prac ręcznych wynosi 6 godzin, dla przedmiotów innych grup i wypracowania z działu A — 3 godziny. Paus urządzać nie wolno. Egzamin praktyczny z prac ręcznych może trwać do 8 godzin z przerwą po pierwszych 4 godzinach.

Niedopuszczalne jest używanie przy egzaminie pomocy naukowych niedozwolonych przez Komisję Egzaminacyjną.

Odpowiedzi piśmienne oceniają dwaj egzaminatorowie, zwracając uwagę także na poprawne władanie językiem polskim, drogą ustalenia jednego z przyjętych czterech stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. W razie wątpliwości rozstrzyga przewodniczący.

Niedostateczny stopień z dwóch prac piśmiennych (praktycznych) przesądza o niedostatecznym wyniku egzaminu piśmiennego (praktycznego).

§ 19. Komisja Egzaminacyjna ma prawo odsunąć od dalszego egzaminu słuchacza z powodu zachowania się sprzecznego z przepisami egzaminacyjnymi; w wypadkach wyjątkowych Komisja może zarządzić ponowne wykonanie prac piśmiennych (praktycznych). Tematy tych prac ustala przewodniczący w porozumieniu z właściwymi egzaminatorami.

§ 20. Egzamin ustny składają wszyscy słucha-

cze, którzy zdali egzamin piśmienny i nie uzyskali zwolnienia z egzaminu ustnego. Egzamin ustny obejmuje wszystkie przedmioty działu A i odpowiedniej grupy działu B.

Słuchacze mający z przedmiotu:

a) roczny stopień co najmniej dobry oraz

b) co najmniej dobry stopień z egzaminu piśmiennego, zwolnieni są od egzaminu ustnego z tego przedmiotu.

O ile z fizyki z chemią, geografii, biologii, rysunku, prac ręcznych, odbył się egzamin piśmienny, należy przy tym egzaminie ustnym sprawdzić, czy słuchacz poza teorią opanował także i laboratoryjną, względnie praktyczną stronę danego przedmiotu.

§ 21. Egzamin ustny pod kierunkiem przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej odbywa się w miarę możliwości wobec całej Komisji, a co najmniej w obecności wszystkich egzaminatorów danego działu przedmiotów (A lub B).

W każdym razie egzamin winien być przeprowadzany w obecności przynajmniej 3 członków Komisji.

Czas trwania ustnego egzaminu jednego słuchacza nie może przekraczać dwóch godzin, jednorazowa odpowiedź zaś bez przerwy 40 minut.

Kolejność przedmiotów egzaminu wyznacza przewodniczący Komisji.

§ 22. Bezpośrednio po egzaminie ustnym Komisja Egzaminacyjna ustala ostateczne stopnie z każdego przedmiotu na podstawie wyników egzaminu końcowego z uwzględnieniem stopni rocznych z danego przedmiotu, po czym bezzwłocznie ogłasza się wynik słuchaczowi.

Uchwały Komisji Egzaminacyjnej zapadają większością głosów, w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego. Przewodniczącemu przysługuje prawo zgłoszenia weta w sprawach uchwał Komisji i wstrzymaniu ich ważności aż do rozstrzygnięcia Kuratorium.

§ 23. Słuchacze, którzy pragną rozszerzyć egzamin na drugą grupę naukową lub na jeden z przedmiotów programowych innej grupy w zakresie odpowiedniego programu z działu B, nie powtarzają egzaminu z działu A. Świadectwa z takiego egzaminu wydaje się według załączonego wzoru nr 2.

Do § 13 Statutu.

§ 24. Po złożeniu egzaminu z wynikiem pozytywnym słuchacze otrzymują świadectwa według załączonego wzoru nr 3.

Na świadectwie uwidocznia się stopnie z przedmiotów, wymienionych w programie Wyższego

Kursu Nauczycielskiego, W grupie humanistycznej wyszczególnia się przy tym oddzielnie stopień z języka i oddzielnie z literatury, w grupie przyrodniczej oddzielnie z fizyki z chemią i z biologii. Ponadto w dziale B wpisuje się poszczególne stopnie z metodyki przedmiotów odnośnej grupy.

§ 25. Po zakończeniu egzaminu dyrektor Wyższego Kursu Nauczycielskiego przesyła sprawozdanie do swego Kuratorium, które zawiadamia Ministerstwo oraz właściwe Kuratoria o wynikach końcowych egzaminów słuchaczy z odpowiednich Okręgów Szkolnych.

Prace piśmienne i protokoły egzaminacyjne (wzór nr 5) przechowuje się w aktach Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Do § 14 Statutu.

§ 26. Dla przeprowadzenia egzaminów eksternów z zakresu programu wszystkich lub niektórych przedmiotów Wyższego Kursu Nauczycielskiego Ministerstwo na wniosek Kuratorium uzupełnia Komisję Egzaminacyjną (§ 11 Statutu Państw. Wyższych Kursów Nauczycielskich), mianując na trzy lata egzaminatorów, nie będących nauczycielami Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Egzamin z przedmiotów pedagogicznych (psychologii i pedagogiki) winien w miarę możliwości przeprowadzać jeden egzaminator.

Egzaminator, który jako nauczyciel na kursach prywatnych lub w jakikolwiek inny sposób przygotowywał do egzaminu eksterna zgłaszającego się do Komisji, winien powiadomić o tym przewodniczącego, który wyznacza spośród członków komisji innego egzaminatora dla przeprowadzenia egzaminu powyższego kandydata, względnie przedkłada Kuratorium wnioski o odpowiednie uzupełnienie Komisji. W poszczególnych wypadkach Ministerstwo może zezwolić na odstępstwa od tej zasady.

Zatrudnieni za zgodą władz szkolnych nauczyciele prywatnych Wyższych Kursów Nauczycielskich, organizowanych w porozumieniu z władzami szkolnymi dla nauczycieli nieurlopowanych, mogą wchodzić w charakterze egzaminatorów w skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, powołanej do przeprowadzenia egzaminu z uczestnikami tych Kursów.

Ministerstwo może delegować Komisję Egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminów eksternów w miejscowości nie będącej siedzibą Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

§ 27. Egzamin dla eksternów odbywają się dwa razy do roku: w lutym i październiku. Dokładne terminy wyznacza Kuratorium i zawiada-

mia Ministerstwo co najmniej na miesiąc naprzód. Ministerstwo Oświaty może z ważnych względów wyznaczyć egzamin dla eksternów w innym terminie.

§ 28. Podanie o dopuszczenie do egzaminu nauczyciel składa za pośrednictwem Inspektora Szkolnego do Komisji Egzaminacyjnej w terminie zimowym najdalej do dnia 1 stycznia, w terminie jesiennym zaś najdalej do dnia 1 września.

W podaniu należy wymienić, z jakiej grupy naukowej petent pragnie zdawać egzamin oraz dołączyć:

- a) szczegółowy życiorys własnoręcznie napisany,
- b) metrykę urodzenia,
- c) dowody posiadanych studiów i kwalifikacji zawodowych,
- d) dekret ustalenia,
- e) listę lektury, przerobionej z wybranej grupy przedmiotów,
- f) nienaklejoną fotografię, zaopatrzoną na przedniej stronie własnoręcznym podpisem.

Inspektor Szkolny po dołączeniu odpisu wykazu służbowego i karty kwalifikacyjnej względnie dla nauczycieli, nie podlegających inspektorowi, właściwa władza przełożona, po dołączeniu odpisów tychże wykazów i sprawdzeniu, czy kandydat odpowiada warunkom § 14 Statutu Państw. Wyższych Kursów Nauczycielskich, przesyła podanie Komisji Egzaminacyjnej do decyzji.

§ 29. Egzamin eksternów obejmuje:

- a) egzamin piśmienny lub praktyczny,
- b) egzamin ustny.

Niedostateczny wynik jednego stadium egzaminu jest równoznaczny z niezdaniem całego egzaminu.

§ 30. Przy egzaminie piśmiennym eksternów obowiązują postanowienia §§ 16—19 niniejszego Regulaminu z tym uzupełnieniem, że tematy egzaminu piśmiennego względnie praktycznego winny być ustalone w porozumieniu z przewodniczącym Komisji.

§ 31. Egzamin ustny obejmuje wszystkie przedmioty, należące do działu A i B programu odpowiedniej grupy W. K. N.

O ile z fizyki z chemią, geografii, biologii, prac ręcznych, lub rysunku odbył się egzamin piśmienny, należy przy egzaminie ustnym sprawdzić, czy kandydat poza teorią opanował także i laboratoryjną względnie praktyczną stronę odnośnego przedmiotu.

§ 32. Przy egzaminie ustnym eksternów obowiązują postanowienia § 21 niniejszego Regulaminu.

§ 33. Stopnie z egzaminu ustnego i ostateczny rezultat egzaminu na mocy stopni ze wszystkich studiów (§ 29 Regulaminu) ustala Komisja na posiedzeniu bezpośrednio po zakończeniu egzaminu ustnego, orzekając, że kandydat zdał egzamin, względnie nie zdał. Bezzwłocznie potem ogłasza się wynik kandydatowi.

W sprawie uchwał Komisji Egzaminacyjnej obowiązują postanowienia § 28 ust. 2. Regulaminu.

§ 34. Po złożeniu egzaminu eksterni otrzymują świadectwa według załączonego wzoru nr 4. Co do stopni obowiązują postanowienia § 24 ust. 2 Regulaminu.

Uprawnienia świadectw eksternów określają postanowienia § 13 Statutu Wyższych Kursów Nauczycielskich.

§ 35. Przy odstąpieniu od egzaminu rozstrzyga Komisja, czy egzamin uznaje za niebyły (jeżeli powody były uzasadnione, a wynik egzaminu jeszcze niezdecydowany), czy też kandydata należy uznać za reprobowanego.

§ 36. W sprawie sprawozdania z egzaminu eksternów, akt egzaminów i rozszerzenia egzaminu obowiązują postanowienia §§ 23 i 25 Regulaminu.

§ 37. Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej otrzymują za egzamin eksternów wynagrodzenie uregulowane osobnym zarządzeniem.

Do § 15 Statutu.

§ 38. Przy egzaminie dla eksternów z programu Wyższych Kursów Nauczycielskich dopuszczalne są inne połączenia przedmiotów, wymienionych, w § 5 niniejszego Regulaminu.

§ 39. Przy zdawaniu przez eksterna egzaminu częściami obowiązują przepisy, zawarte w § 14 Statutu Wyższych Kursów Nauczycielskich oraz w §§ 26—37 Regulaminu z uzupełnieniami podanymi w §§ 40—46 Regulaminu.

§ 40. Do egzaminu dzielonego na części mogą być dopuszczeni nauczyciele, którzy w podaniu o dopuszczenie do egzaminu (§ 26 Regulaminu) wyrażą życzenie zdawania egzaminu częściami i wskażą, z jakiej części zamierzają zgłosić się do egzaminu w najbliższym terminie. O dopuszczeniu do egzaminu z każdej części wnosi kandydat osobne podanie.

§ 41. Części egzaminu są następujące:

- a) dział A,
- b) jeden przedmiot programowy z działu B,
- c) drugi przedmiot programowy z działu B.

Przy wyborze części nie obowiązują kandydatów powyższa kolejność.

§ 42. Egzamin z działu A oraz z każdej z dwóch pozostałych części egzaminu obejmuje:

- a) egzamin piśmienny lub praktyczny,
- b) egzamin ustny.

Nadto odnośnie egzaminu z fizyki z chemią, geografią, biologią, rysunku prac ręcznych obowiązują postanowienia ust. z § 31 Regulaminu.

§ 43. Niedostateczny stopień z egzaminu piśmiennego (praktycznego) rozstrzyga o niedostatecznym wyniku części egzaminu.

§ 44. Egzamin ustny jednego kandydata z każdej części egzaminu może trwać najwyżej godzinę.

§ 45. Po zdaniu części egzaminu kandydat otrzymuje zaświadczenie według załączonego wzoru nr 6.

Świadectwo z egzaminu na wzorze nr 4, kandydat otrzymuje po zdaniu wszystkich trzech części, przy tym wszystkie egzaminy częściowe muszą być zdane w okresie najwyżej 10 lat.

W świadectwie należy wpisać terminy egzaminów ze wszystkich 3 części.

§ 46. Ekstern reprobowany ogółem 3 razy z tej samej lub z różnych części egzaminu nie może być dopuszczony do egzaminu z żadnej części egzaminu.

Poz. 7.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Oświaty
Warszawa

OKÓLNİK Nr. 47

z dnia 5 grudnia 1947 r. (I A—23605/47)
w sprawie uiszczania opłat pocztowych przez adresatów.

Wobec zwiększającego się stale zużycia urzędowych znaczków pocztowych, powodowanego w dużej mierze przez opłacanie nimi odpowiedzi urzędów, zakładów i instytucji szkolnych na pytania osób, zwracających się głównie o rozmaite informacje, Ministerstwo Oświaty przypomina postanowienia § 7 rozporządzenia Ministrów: Pocht i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22. VII. 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 448), który brzmi:

„Władza lub urząd jako nadawca może przetrzeć na adresata uiszczenie opłaty pocztowej, jeżeli wysyłane pismo dotyczy wyłącznie interesu adresata. W tym celu należy na przesyłce umieścić dodatkową wzmiankę: „Sprawa urzędowa — opłatę uiszcza adresat”. Opłata ta pobrana będzie od adresata w pojedynczej wysokości normalnej opłaty taryfowej dla danego rodzaju przesyłki. W razie niedoręczalności, przesyłkę zwraca się nadawcy bezpłatnie”.

Korzystanie z uprawnień cytowanego paragrafu jest ze wszech miar wskazane i winno mieć miejsce w każdym wypadku przewidzianym przez w. w. rozporządzenie. Pod pojęciem „pisma dotyczące wyłącznie interesu adresata” należy rozumieć wszelkiego rodzaju pisma, których treść dotyczy wyłącznie interesu osoby, do której pi-

mo jest wysyłane, a jest obojętna z punktu widzenia dobra państwowego i społecznego.

W szczególności należy korzystać z tego przepisu przy odpowiedziach na zapytania dotyczące studiów, typów i adresów szkół, uzyskania stypendiów, weryfikacji świadectw licealnych i gimnazjalnych, wydobywania dokumentów, poświadczania dyplomów i świadectw mających mieć za granicą moc dokumentów urzędowych, w sprawach burs i domów akademickich, wysługi lat, emerytur itp.

Okólnik niniejszy drukowany będzie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) J. Czyżewicz

Otrzymują: Inspektoraty Szkolne
oraz Dyrekcje Państw. Szkół
wszelkiego typu.

Poz. 8.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Kraków, dnia 2 grudnia 1947

Nr. Og. 57535/47.

Zabezpieczenie budynków i lokali
na zimę.

Wobec nadchodzącej zimy wszystkie Dyrekcje i Kierownictwa zakładów, urzędów i instytucji dokonają przeglądu budynków i lokali i przeprowadzą drobne naprawy zauważonych usterek zwracając najważniejszą uwagę:

1) na rynny i deszczówki — czy są one w stanie dobrym, czy nie są zanieczyszczone lub też popsute, czy ewentualnie nie grozi zamarznięcie wody, a więc pęknięcie rynny, oraz czy woda wychodząca z rynny ma potrzebny ściek i nie będzie podmywać fundamentów lub też zalewać piwnic.

2) na rury wodociągowe, czy są one wszędzie zabezpieczone od zamarznięcia, szczególnie w piwnicach i na strychu (w domach o wodociągu lokalnym), czy nie przeciekają.

3) na kanalizację, — czy dobrze funkcjonuje, czy nie potrzebuje przeczyszczenia, czy szyby w dobrym stanie i czy są od góry szczelnie zamykane, by nie nastąpiło zamarznięcie, czy funkcjonuje wentylacja. Kanalizacja winna być obejrzana jak domowa, tak i odnoga do magistrali.

4) na wszystkie piece, aby były wyczyszczone i sprawnie działały.

5) na dymniki (powietrzniki) aby się szczelnie zamykały i śnieg nie dostawał się na poddasze.

6) na wszystkie inne braki, usunięcia których wymaga konserwacja budynków na zimę, jak np. przeciekanie dachów, popsute okna i drzwi itd.

Ponadto polecam Dyrekcjom i Kierownictwom stałe czuwanie nad stanem używalności powierzonych im budynków i lokali i usuwanie zaczątków najdrobniejszych zauważonych usterek.

Otrzymują: Inspektoraty Szkolne,
Państwowe Szkoły średnie wszystkich typów, Państw. Domy Dziecka w Okręgu.

w. z. Kuratora Okręgu Szkolnego
Inż. J. Nawrocki
Naczelnik Wydziału

Poz. 9

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Krakowskiego
Nr. II. 57198/47.

Dyżury i lekcje w ogniskach metodycznych

Kuratorium przesyła spis krakowskich ognisk metodycznych przy szkołach średnich ogólnokształcących, podając dni i godziny stałych dyżurów (czytelnia, poradnia), oraz lekcji kierowników ognisk.

Zechcą Dyrekcje wywiesić spis niniejszy na widocznym miejscu w pokojach nauczycielskich i zachęcić nauczycieli do utrzymywania kontaktu z kierownikami ognisk metodycznych swojego przedmiotu. Jest to niezmiernie ważne ze względu na podniesienie poziomu nauczania w szkołach zarówno w Krakowie, jak i poza Krakowem.

Nauczyciele szkół zawodowych mogą również korzystać z wymienionych w spisie ognisk, o ile nie ma ośrodka dydaktycznego danego przedmiotu w szkołach zawodowych.

To samo dotyczy również nauczycieli krakowskich szkół podstawowych.

Zawiadomienia o konferencjach rejonowych na ogniskach rozsyła się oddzielnie. Bardzo pożądany jest udział w tych konferencjach nauczycieli tych wszystkich szkół z poza Krakowa, które otrzymują zawiadomienia.

Kuratorium nie może zwracać kosztów podróży, ale Dyrekcje winny w ramach swoich możliwości przyjąć w tym wypadku z pomocą i umożliwić nauczycielom udział w konferencjach.

I załącznik

Otrzymują:

Wszystkie Szkoły średnie ogólnokształcące i zawodowe i Zakłady Kształcenia Nauczycieli w Okręgu, oraz Inspektorat Szkolny w Krakowie.

w. z. Kuratora Okręgu Szkolnego
Inż. J. Nawrocki
Naczelnik Wydziału

Zestawienie dyżurów i lekcyj w krakowskich ogniskach metodycznych przy szkołach średnich ogólnokształc.

Ognisko metod.	Przedmiot naucz.	Przy państw. gimn. i liceum	Kierownik ogniska	Dyżury dnia	w ognisku godziny	Uwagi
1.	Język polski	I im. Nowodworsk Grodzka 9.	Dr. Fr. Bielak	Wtorki Piątki Poniedziałki Środy	17-18 10.35-13	przyjęła poradnia lekcje
2.	" angielski	d-tto	Prof. M. Wałężanka	Czwartki	8-10 30 10.30-12	lekcje poradnie
3.	" francuski	X. im. Kr. Wandy Oleandry 8.	Doc. Dr. Stefania Borkowska	Wtorki	8-10 10-12	lekcje poradnia
4.	" niemiecki	d-tto	Dr. Stan. Haraschin	Czwartki Środy Poniedziałki, Wtorki, Czwartki, Piątki	9-10 16-17 8-9.30	poradnia lekcje
5.	" rosyjski	IX im. Hoene Wron. ul. Michał. 10.	Prof. Nadzieja Modlińska	Wtorki Piątki Piątki	12-13 13-14 8.50-12.30	poradnia lekcje
6.	" łaciński	IV. im. Sienkiewicza Krupnicza 2.	Prof. Rudolf Niemiec	Środy Poniedziałki, Wtorki Środy	16-18 11.25-12.10 8.50-10.25 8-9.25	poradnia lekcje
7.	Historia	III. im. J. Sobiesk. ul. Sobieskiego 9.	Prof. B. Dunikowski	Wtorki Piątki Wtorki Czwartki	15-16 11.30-12.30 16-18	poradnia lekcji: czwart. 8-11 czytelnia
8.	Nauka o Polsce i świecie wsp.	(jak 3.)	Dr. Maria Pawlicowa	Poniedziałki, Czwartki Poniedziałki, Wtorki Czwartki Soboty	15-17 8 8.45	poradnia i czyteln. lekcje
9.	Geografia	(jak 1.)	Dr. Józef Staśko	Poniedziałki, Środy, Piątki Wtorki Środy	16 17 8-10 30	poradnia lekcje
10.	Biologia	(jak 6.)	Prof. A. Dziurzyński	Czwartki Piątki Soboty	8.45 9 30 11.30-13	poradnia lekcje
11.	Chemia	VIII im. Augusta Witkowskiego ul. Pieradzkiego 12	Prof. W. Babulski	Czwartki Soboty Środy Czwartki	12.30-13.30 11.30-13.30 9.45-11.35	poradnia lekcje

Ognisko metod.	Przedmiot naucz.	Przy państw. gimn. i liceum	Kierownik ogniska	Dyżury dnia	W ognisku godziny	Uwagi
12.	Fizyka	(jak 11.)	Prof. Michał Halaunbrenner	Czwartki Poniedz. Wtorki Środy Czwartki	9.30-11.30 11.30 12.25 11.40 13.20	poradnia lekcja fizyki kl. II. lic. mt. w czwart. astronom. 11.40-12
13.	Matematyka	(jak 6)	Dr. Jan Leśniak	Wtorki Piątki Wtorki Czwartki	8-8.45 8 8.45 8 8.45	poradnia lek. w kl. II. lic. mat.-algebra lek. w kl. II. lic. mat. geom. analiz.
14.	Rysunki	(jak 11)	Prof. Tad. Waśkowski	Wtorki	8 9 30 11.30-13	lekcje poradnia i bibl.
15.	Praca ręcznej (dziewcz.)	(jak 3)	Prof. H. Wacieżanka	Poniedz. Wtorki Czwartki Wtorki Środy i piąt. Poniedz., Czwartki	11.30-13 taż 17-19 12 20-13 50 9.45-11.40	poradnia i bibliot. lekcje x w pierwszy piątek każdego mies. zebrania grupowe naucz.
16.	Prace ręczne (chłopc.)	(jak 11)	Prof. M. Sowiński	Wtorki Czwartki	8-10 8-13	poradnia i lekcje
17.	Krajoznawstwo	VII. im. Mickiewicza Starowiślna 48.	Prof. Leop. Węgrzynowicz	codziennie	13-14	poradnia
18.	Słowianoznawstwo	Studium Słowiańskie U J. Gołębia 20. III. p. pokój 39.	Dr. Wiliam Francić	Wtorki Środy Czwartki	8-10	poradnia

Poz. 10.**Rejony wizytacyjne — Wydziału Opieki nad Dzieckiem**

Kuratorium podaje do wiadomości ustalone na rok szkolny 1947/48 rejony wizytacyjne.

Ob. Gross Jadwiga — wizytator Domów Dziecka

Domy Dziecka Państwowe, Samorządowe i Społeczne w powiecie Chrzanów, pow. Limanowa, w pow. Nowy Targ — w Zakopanem.

W Krakowie Państwowe Pogotowie Opiekuńcze dla chłopców — Pogotowie Opiekuńcze dla dziewcząt W. K. O. S., Państwowe i Społeczne Domy Dziecka Specjalne, Domy Młodzieży — Społeczne: Domy Dziecka RTPD., Internat Dziewcząt (WKOS) Krupnicza 38.

Bursa Tow. Opieki nad Mł. Chł. — pl. Groble 7. Zakład Wychow. SS. Miłosierdzia — Warszawska 11.

Zakład Wychow. SS. Miłosierdzia — Piekarska 8.

Zakład Wychow. SS. Nazaretanek — Warszawska 13.

Dom Dziecka C. K. Ż. P. — Augustiańska — Boczna 1.

Ob. Ptaszyński Stanisław — wizytator Domów Dziecka

Domy Dziecka państwowe, samorządowe i społeczne w pow.: Biała, Brzesko, Olkusz, Kraków pow., Myślenice, Wadowice, Żywiec.

W Krakowie: Zakłady wychow. ks. Siemaszki, ul. Długa 42 i Prądnicza 35, Zakład Wychowawczy ks. Kuznowicza, Skarbowa 2, Internat Gimn. Elektromechan. Dietla 58, Zakład Wychow. Pędzichów 16, Zakład Wychowawczy św. Jana 7, Zakład Wychowawczy, Rakowicka 24, Zakład Wychow. Zakrzówek, św. Jacka 16, Zakład Wychow., Bronowice Małe, ul. Pod Strzechą 1.

Ob. Wusatowska Maria — wizytator Domów Dziecka

Domy Dziecka państwowe, samorządowe i społeczne w pow.: Bochnia, Dąbrowa T., Miechów, N. Sącz, Tarnów m., Tarnów pow.

W Krakowie: Zakład dla dziewcząt, Emaus 30, Zakład dla chłopców — Naczena 13, Dcm Dziecka, Kraków—Płaszów, ul. Krzywdy 27.

Zakłady wychowawcze SS. Felicjanek, Zakład Wychow. SS. Urszulanek ul. Starowiślna 9, Opieka nad dziewczętami, Siemiradzkiego, 51, Dom Dziecka, Batorego 2 i Dom Dziecka, Parkowa 12.

Poz. 11**OŚRODKI****dydaktyczno-naukowe dla nauczycieli szkół zawodowych**

1) geografii gospod. przy Państw. Liceum Admin. i Handl. w Krakowie ul. Kapucyńska 2. Kierownik prof. Dr. R. Mochnacki, tel. 555-62.

2) j. polskiego przy Państw. Żeń. Gimn. Handlowym w Krakowie ul. Loretańska 16. Kierownik prof. Mgr. I. Ostrowska, tel. 586-12,

3) księgowości przy Państw. Liceum Spółdzielczym w Krakowie, ul. Mickiewicza 51. Kierownik prof. L. Paszek, tel. 537-69,

4) towaroznawstwa przy Państw. Liceum Spółdzielczym w Krakowie ul. Mickiewicza 51, pracownie przy Studium Spółdzielczym U. J., Rynek Główny 6. Kierownik prof. A. Simler, tel. 583-56.

5) stenografii i pisania na maszynie przy Państw. Liceum Administracyjnym i Handlowym w Krakowie, ul. Kapucyńska 2, pracownie maszyn do pisania przy Pryw. Gimn. Handl. im. Staszica w Krakowie, ul. Podwale 7. Kierownik prof. St. Korbel, tel. 555-62,

6) rysunku zawodowego przy Państw. Żeń. Średniej Szkole Zawod. w Krakowie, ul. Syromkomi 21. Kierownik prof. E. Gruszecka, tel. 559-87,

7) matematyki przy Państw. M. Szkole Przemysłowej w Krakowie, ul. Krupnicza 44. Kierownik prof. J. Górski, tel. 550-31.

Poz. 12**WYKAZ****Inspektoratów Szkolnych obwodowych**

1. Biała. — 2. Bochnia. 3. Brzesko. 4. Chrzanów, 5. Dąbrowa, 6. Kraków miasto, ul. Sienna 2, 7. Kraków powiat, Potockiego 12, 8. Limanowa. 9. Miechów. 10. Myślenice. 11. Nowy Sącz. 12. Nowy Targ. 13. Olkusz. 14. Tarnów. 15. Wadowice. 16. Żywiec.

Poz. 13.

W Y K A Z

państwowych szkół średnich ogólnokształcących na terenie Ckr. Szk. Krak.

L. p	S z k o ł a	Miejscowość	Ulica i Nr domu	Ilość oddzia- łów	Ilość nauczyc.
1	Państw. Gimn. i Lic. Żeńskie im. Asnyka	Biała Krakowska	ul. Legionów Nr 23	7	20
2	Państw. Gimn. i Liceum im. Kaz. Wielkiego	Bochnia	pl. Brodzińskiego Nr 1	21	40
3	Państw. Gimn. i Liceum	Brzesko	ul. Kościuszki Nr 283	14	24
4	Państw. Gimn. i Liceum im. St. Staszica	Chrzanów	ul. Piłsudskiego Nr 28	20	34
5	Państw. Gimn. i Liceum	Kęty	ul. Kościuszki Nr 1	8	16
6	I. Państw. Gimn. i Liceum im. Nowodworskiego	Kraków	pl. Groble Nr 9	15	41
7	II. Państw. Gimn. i Liceum im. św. Jacka	"	ul. Sienna Nr 11	12	35
8	III. Państw. Gimn. i Liceum im. J. Sobieskiego	"	ul. Sobieskiego Nr 9	21	45
9	IV. Państw. Gimn. i Liceum im. H. Sienkiewicza	"	ul. Krupnicza Nr 2	12	37
10	V. Państw. Gimn. i Liceum im. J. Kochanowskiego	"	ul. Kochanowskiego Nr 5	10	25
11	VI. Państw. Gimn. i Liceum im. Tad. Kościuszki	"	ul. Zamojskiego Nr 6	13	31
12	VII. Państw. Gimn. i Liceum im. A. Mickiewicza	"	ul. Starowiślna Nr 48	12	33
13	VIII. Państw. Gimn. i Liceum im. A. Witkowskiego	"	ul. Pierackiego Nr 12	11	33
14	IX. Państw. Gimn. i Liceum im. J. H. Wróńskiego	"	ul. Michałowskiego Nr 10	15	5
15	X. Państw. Gimn. i Liceum im. Kr. Wandy	"	ul. Oleandry Nr 8	19	54
16	XI. Państw. Gimn. i Liceum im. J. Joteyki	"	ul. Podwale Nr 6	18	43
17	Państw. Gimn. i Liceum	Krynica		6	16
18	Państw. Gimn. i Liceum	Krzeszowice		9	15

L. p.	S z k o ł a	Miejscowość	Ulica i Nr domu	Ilość oddziałów	Ilość nauczyc.
19	Państw. Gimn. i Liceum im. T. Kościuszki	Miechów	ul. Racławicka Nr 23	16	24
20	Państw. Gimn. i Liceum	Mościce		9	20
21	Państw. Gimn. i Liceum im. T. Kościuszki	Myślenice		11	22
22	I. Państw. Gimn. i Liceum im. J. Długosza	Nowy Sącz	ul. Długosza Nr 1	12	28
23	II. Państw. Gimn. i Liceum im. B. Chrobrego	" "	ul. Jagiellońska Nr 63	13	26
24	Państw. Gimn. i Liceum im. S. Goszczyńskiego	Nowy Targ	ul. Krasińskiego Nr 1	13	21
25	Państw. Gimn. i Liceum im. Kazimierza Wielkiego	Olkusz	ul. Augustiańska Nr 30	12	20
26	Państw. Gimn. i Liceum im. St. Konarskiego	Oświęcim	ul. Kolejowa Nr 1	8	15
27	Państw. Gimn. i Liceum im. T. Kościuszki	Radłów		8	11
28	I. Państw. Gimn. i Liceum im. K. Brodzińskiego	Tarnów	ul. Piłsudskiego Nr 2	14	26
29	II. Państw. Gimn. i Liceum im. J. Tarnowskiego	"	ul. Legionów Nr 21	13	26
30	III. Państw. Gimn. i Liceum im. A. Mickiewicza	"	ul. Nowy Świat Nr 24	15	27
31	IV. Państw. Gimn. i Liceum	"	ul. Rejtana Nr 14	8	15
32	Państw. Gimn. i Liceum im. M. Wadowity	Wadowice	ul. Mickiewicza Nr 10	22	36
33	Państw. Gimn. i Liceum im. J. Matejki	Wieliczka	Rynek Główny Nr 1	13	26
34	Państw. Gimn. i Liceum O. Balzera	Zakopane	ul. Chramcówki	11	25
35	Państw. Gimn. i Liceum im. M. Kopernika	Żywiec	ul. Słowackiego Nr 2	16	19

Poz. 14.

W Y K A Z

prywatnych szkół średnich ogólnokształcących na terenie Okr. Szk. Krak.

L. p.	S z k o ł a	Miejscowość	Ul. i Nr domu	Poczta wzgl. powiat	Ilość od- dział	Ilość naucz.
1	Pryw. Gimn. Koedukacyjne	Andrychów	—	pow. Wadowice	3	9
2	Pryw. Gimn. Koedukacyjne im. W. Witosa	Brzesko Nowe	—	pow. Miechów	3	8
3	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Ciężkowice	—	pow. Tarnów	4	8
4	Pryw. Gimn. Koed.	Charsznica	—	pow. Miechów	3	5
5	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Dąbrowa	—	—	9	16
6	" " " "	Dobczyce	—	pow. Myślenice	4	10
7	Pryw. Gimn. Koed.	Gdów	—	pow. Bochnia	3	9
8	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Grybów	—	pow. N. Sącz	5	10
9	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Jaworzno	—	pow. Chrzanów	8	13
10	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Jordanów	—	pow. Myślenice	4	12
11	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Kalwaria Zebrz.	—	pow. Wadowice	5	11
12	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. Kaplińskiej	Kraków	ul. Łobzowska Nr 22	—	4	23
13	Pryw. Gimn. Męsk. im. Jaworskiego	"	Rynek Gł., Nr 17	—	2	10
14	Pryw. Gimn. i Lic. Ks. Ks. Misjonarzy	"	ul. Misjonarska Nr 37	—	8	15
15	Pryw. Gimn. i Lic. im. Ks. Konarskiego	"	ul. Czapskich 5	—	9	26
16	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. Św. Rodziny	"	ul. Pędzichów Nr 13	—	5	21
17	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. S. Münnichowej	"	ul. Potockiego Nr. 14	—	4	19
18	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. SS. Kanoniczek	"	ul. Szpitalna 10	—	5	15
19	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. Królowej Jadwigi	"	Rynek Gł. Nr 17	—	6	20
20	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. SS. Urszulanek	"	ul. Starowiślna	—	8	27
21	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. Instytutu Marii	"	ul. Pędzichów Nr 16	—	6	18
22	Pryw. Gimn. i Lic. Męsk. OO. Paulinów	"	ul. Skąleczna Nr 10	—	3	11
23	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. SS. Prezentek	"	ul. św. Jana Nr 7	—	5	22
24	Pryw. Gimn. Męskie im. Sikorskiego	"	ul. Jacka Nr 18	—	4	10

L. p.	S z k o ł a	Miejscowość	Ul. i Nr. domu	Poczt. wzgl. powiat	ilość od- dział.	ilość naucz.
25	Pryw. Gimn. Męskie OO. Pijarów	Kraków Rakow.	—		2	10
26	Pryw. Gimn. Koed. im. St. Żeromskiego	Krościenko n.D.	—	pow. Nowy Targ	3	9
27	Pryw. Gimn. Koed.	Książ Wielki	—	pow. Miechów	3	7
28	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Limanowa	—	—	9	18
29	Pryw. Gimn. Koed. im. T. Kościuszki	Maków	—	pow. Wadowice	3	10
30	Pryw. Gimn. Koed.	Mszana Dolna	—	pow. Limanowa	5	10
31	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Muszyna	—	pow. Nowy Sącz	4	9
32	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Niepołomice	—	pow. Bochnia	3	12
33	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. im. M. Konopnickiej	Nowy Sącz	—	—	9	20
34	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńsk. SS. Niepokalanek	Nowy Sącz	—	—	5	19
35	Pryw. Gimn. Koed. im. Wł. Łokietka	Ojców	—	pow. Olkusz	4	8
36	Pryw. Gimn. Męsk. T-wa Salezjańsk.	Oświęcim	—	pow. Biała	5	13
37	Pryw. Gimn. Koed.	Piwniczna	—	pow. Nowy Sącz	3	7
38	Pryw. Gimn. i Lic. Koed. im. J. Kasprowicza	Poronin	—	pow. Nowy Targ	4	6
39	Pryw. Gimn. i Lic. im. B. Głowackiego	Proszowice	—	pow. Miechów	10	13
40	Pryw. Gimn. Koed.	Rabka	—	pow. Nowy Targ	8	16
41	Pryw. Gimn. i Lic. Klimat. R. T. P. D.	Sucha	—	pow. Wadowice	5	12
42	Pryw. Gimn. i Lic. Zw. Zawod.	Siersza	—	pow. Chrzanów	7	9
43	Pryw. Gimn. Koed.	Słomniki	—	pow. Miechów	4	11
44	Pryw. Gimn. i Lic. Żeńskie PP. Benedyktynów	Staniątki	—	pow. Bochnia	7	14
45	Pryw. Gimn. Koed. OO. Cystersów	Szczyrzyc	—	pow. Limanowa	4	9
46	Pryw. Gimn. i Lic. Koed. SS. Urszulanek	Tarnów	—	—	5	18
47	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Tuchów	—	pow. Tarnów	7	12
48	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Ujanowice	—	pow. Nowy Sącz	5	12
49	Pryw. Gimn. Męsk. OO. Pallotynów	Wadowice	—	—	4	11
50	Pryw. Gimn. Męsk. OO. Karmelitów	„	—	—	3	10
51	Pryw. Gimn. Koed.	Wojnicz	—	pow. Brzesko	4	9
52	Pryw. Gimn. i Lic. Koed.	Wolbrom	—	pow. Olkusz	9	9
53	Pryw. Gimn. Koed.	Zbylitowska G.	—	pow. Tarnów	2	11

Poz. 15.

W Y K A Z

Państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących dla dorosłych na terenie Okr. Szk. Krak.

L.p.	Typ szkoły	Miejscowość	Ilość semestr.	Ilość nauczycieli	U w a g i
1	Państw. Powszechna Szkoła dla Dorosłych nr 1.	Kraków Matejki 11	15	20	
2	Państw. Powszechna Szkoła dla Dorosłych nr 2.	Kraków Miodowa 24	16	20	
3	Państw. Powszechna Szkoła dla Dorosłych	Nowy Sącz	14	15	
4	Państw. Powszechna Szkoła dla Dorosłych	Tarnów	6	4	
5	Państw. Powszechna Szkoła dla Dorosłych	Zakopane	4	2	
6	Państw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Kraków Groble 9	11	26	
7	Państw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Nowy Sącz	9	25	
8	Państw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Tarnów	8	20	
9	Państw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Wieliczka	6	19	
10	Pryw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych Z. Z. P. K.	Kraków Sobieskiego 9	8	22	
11	Pryw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych T. U. R.	Kraków Michałowskiego 10	7	15	
12	Pryw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Bochnia	3	8	
13	Pryw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Krościenko n. D.	2	7	
14	Pryw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych	Mościce	4	8	
15	Pryw. Gimn. i Lic. dla Dorosłych Z. W. M.	Kraków	5	15	

W Y K A Z

Poz. 16.

Zakładów Kształcenia Nauczycieli na terenie Okr. Szk. Krak.

L. p.	Z a k ł a d	Miejscowość	ulica i Nr	Ilość klas	Ilość naucz.	Uwagi
1	Państw Lic. Pedagog.	Biała	Komorowicka 27	8	28	
2	" " "	Bochnia	Stasiaka 1	8	27	
3	" " " Męskie	Kraków	Podbrzezie 10	5	27	
4	" " " Żeńskie	"	Skawińska B, 7	7	26	
5	" Sem- dla Wychow. Przed.	"	Podbrzezie 53	6	22	
6	" Lic. Pedagog.	Krzeszowice	—	4	23	
7	" " "	Limanowa	Sowliny	7	22	
8	" " "	Myślenice	Jagiellońska 2	3	20	
9	" " "	Nowy Sącz	Morawskiego 2	7	22	
10	" Sem. dla Wychow. Przed.	Rabka	Słoneczna 1	3	13	
11	" Lic. Pedagog.	Stary Sącz	Dworska	5	23	
12	" " "	Tarnów	Nowy Świat 25	10	24	
13	" " "	Zakopane	Chramcówki	5	19	
14	" Kurs Przygotowawczy	Brzesko	Głowackiego 293	1	12	
15	" " "	Chrzanów	—	1	12	
16	" " "	Olkusz	Gwarecka	1	12	
17	" " "	Tuchów	—	1	12	
18	" " "	Żywiec	Szkolna 2	2	18	

Wykaz Państwowych Szkół Zawodowych na terenie Ckregu Szkoln. Krakowskiego

Poz. 17.

Państwowe Szkoły Przemysłowe

Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
Grybów	Grybów	Państw. Męsk. Gimn. Mechaniczne
Kalwaria Zebrzydowska	Wadowice	" " " Stolarskie
Kraków, ul. Krupnicza 44	Kraków M.	" " Szk. Przemysłowa obejmuje: Państw. Gimn. Mechaniczne " " Elektryczne " " Zegarmistrzowskie " " Miernicze " Liceum Mechaniczne " " Elektryczne " " Budowlane " " Chemiczne
Kraków, ul. Kapucyńska 2		" Liceum Techniki Dentystycznej
Kraków, ul. Brzozowa 5		" Szkoła Górniczo-Hutnicza — Wydziały: Górnicy Hutnicy Odlewniczy Elektromechaniczny
Kraków, ul. Syrokomli 21		Państw. Żeńska Szkoła Przem. Nr 1 obejmuje: a) Państw. Liceum Przemysłu Odzieżowego b) " Żeńskie Gimn. Krawieckie c) " " " Bieliźniarskie d) " " " Koronkarsko-Hafciarskie Kurs Pedagog. dla Nauczycielek Rzemiosł Państw. Żeńska Szk. Przem. Nr 2 obejmuje: a) Państw. Gimn. Krawieckie b) " Kursy Przem. Odzieżowego c) " " " Włókienniczego d) " " " Galanteryjnego
Krzeszowice	Chrzanów	Państw. Gimnazjum Stolarskie

Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
Maków Podhalański	Wadowice	Państw. Żeńskie Gimn. Krawieckie
Nowy Sącz, ul. Morawskiego 1	Nowy Sącz	" " " "
Nowy Targ	Nowy Targ	" " " "
Nowy Targ	Nowy Targ	" Gimnazjum Tkackie
Olkusz	Olkusz	" Męskie Gimn. Mechaniczne
Olkusz	Olkusz	" " Lic. Mechaniczne
Skala, poczta Bolesław	Olkusz	" Żeńskie Gimn. Krawieckie
Sułkowice	Myślenice	" Męskie Gimn. Mechaniczne
Świątniki Górne	Kraków	" " " "
Tarnów, ul. Kołłątaja 10	Tarnów	" Żeńskie Gimn. Krawieckie
Tarnów, ul. Kołłątaja 10	Tarnów	" " Liceum Przem. Odzieżowego
Zakopane, ul. Krupówki	Nowy Targ	" Szk. Przem. Drzew. obejmuje: a) Państw. Gimn. Rzeźbiarskie b) " " Stolarskie c) " Szkoła Ciesielska d) " Lic. Budowlane e) " Szkoła Ślus.-Kowalstwa artyst.
Zakopane, ul. Za Strugiem Willa „Roma”	Nowy Targ	Państw. Podhal. Szkoła Przem. Żeń. obejmuje: a) Państw. Gimn. Krawieckie b) " Kursy z zakresu przem. włókienniczego

Państwowe Szkoły Handlowe, Administracyjne i Spółdzielcze

Miejscowość i adres:	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
Biała Krakowska	Biała Krak.	Państw. Koed. Gimn. Handlowe
Biała Krakowska	Biała Krak.	Państw. Koed. Gimn. Handlowe dla Dorosłych
"	"	Państw. Koed. Liceum Administr.
"	"	Państw. Koed. Liceum dla Dorosłych
Kraków, ul. Loretańska 18	Kraków M.	Państw. Męsk. Gimn. Handlowe
Kraków, ul. Loretańska 16	Kraków M.	Państw. Żeńskie Gimn. Handlowe
Kraków, ul. św. Marka 37	Kraków M.	Państw. Koeduk. Liceum Ekonomiczno-Społeczne
Kraków, ul. św. Marka 37	Kraków M.	Państw. Koed. Lic. Księg.-Bibliotekarskie
Kraków, ul. Kapucyńska 2	Kraków M.	Państw. Koed. Lic. Administr. z Wydziałem bankow.
Kraków, ul. Kapucyńska 2	Kraków M.	Państw. Koed. Liceum Handlowe
Kraków, ul. Kapucyńska 2	Kraków M.	Państw. Koed. Lic. Pocztowno-Telekomunikacyjne
Kraków, Al. Mickiewicza 51	Kraków M.	Państw. Koed. Liceum Spółdzielcze
Kraków, Al. Mickiewicza 51	Kraków M.	Państw. Koed. Gimn. i Lic. Spółdz. dla Dorosłych
Kraków, ul. św. Jana 22	Kraków M.	Państw. Koed. Gimn. Spółdz. im. J. Smolenia
Kraków, ul. św. Jana 22	Kraków M.	Państw. Koed. Gimn. Spółdz. dla Dorosłych
Łuczyce, poczta Kocmyrzów	Miechów	Państw. Gimn. Spółdz. dla Dorosłych
Nowy Sącz, ul. Pierackiego 34	Nowy Sącz	Państw. Koed. Gimn. i Lic. Handl.
Nowy Targ	Nowy Targ	Państw. Koed. Gimn. Handlowe
Tarnów, ul. Piłsudskiego 19	Tarnów	Państw. Koed. Gimn. Handlowe
Tarnów, ul. Piłsudskiego 19	Tarnów	Państw. Koed. Liceum Handlowe
Wieliczka, ul. Krzyszkowska 1	Kraków p.	Państw. Koed. Gimn. Handlowe
Wieliczka, ul. Krzyszkowska 1	Kraków p.	Państw. Koed. Liceum Handlowe

Państwowe Szkoły Gospodarcze

Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
Kraków, ul. Pierackiego 14	Kraków M.	Państw. Szk. Gospodarcza obejmuje : a) Państw. Lic. Gospodarcze b) Państw. Gimn. Gospodarcze c) Państw. Pedagogium Gospod. d) Państw. Szk. Przyp. w Gospodarstwie R. I. St. e) Państw. Szk. Przyp. w Gospodarstwie Rodz. II St. f) Kursy specjalne Gosp.
Świątniki Górne	Kraków p.	Państw. Szkoła Przysposobienia w Gosp. Rodz. I. St.

Szkoły Państwowe Rolnicze i inne podległe Ministerstwu Oświaty

Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa Szkoły według orzeczenia organizacyjnego
Czernichów	Kraków p.	Państw. Liceum Rolnicze
Czernichów	Kraków p.	Państw. Gimn. Rolnicze
Czernichów	Kraków p.	Państw. Liceum Leśne
Kraków, ul. Meiselsa 1	Kraków M.	Państw. Liceum Melioracyjne
Kraków, ul. Meiselsa 1	Kraków M.	Państw. Liceum Rybackie
Krzeszowice	Chrzanów	Państw. Gimn. Ogrodnicze

Wykaz niepaństwowych Szkół Zawodowych na terenie Okr. Szkoln. Krakowskiego

Poz. 18.

Niepaństwowe Szkoły Przemysłowe

L. p.	Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
1	Jordanów	Myślenice	Miejskie Gimn. Mechaniczne
2	Kraków, ul. Grodzka 54	Kraków M.	Pryw. Żeń. Gimn. Kraw. im. św. Andrzeja Zgr. PP. Klarysek
3	Kraków, ul. Pędzichów 13	" "	Pryw. Żeń. Gimn. Krawieckie im. św. Rodziny
4	Kraków, ul. Pędzichów 13	" "	Pryw. Żeń. Gimn. Dziewiarskie im. św. Rodziny
5	Kraków, ul. Św. Marka 37	" "	Pryw. Męsk. Lic. Mechan. dla Dorosłych TUR.
6	Kraków, ul. Św. Marka 37	" "	Pryw. Męsk. Lic. Elektr. dla Dorosłych TUR.
7	Kraków, ul. Kapucyńska 2	" "	Pryw. Koed. Liceum Techniki Dentystycznej dla Dorosłych Z. N. P.
8	Nowy Sącz	Nowy Sącz	Miejsk. Żeń. Lic. Przem. Odzieżowego
9	Oświęcim	Biała Krak.	Pryw. Męsk. Gimn. Mech. Tow. Salezjańskiego
10	"	" "	Pryw. Męsk. Gimn. Stolarskie Tow. Salezjańsk.
11	"	" "	Pryw. Męsk. Gimn. Elektryczne Tow. Salezjańsk.
12	"	" "	Pryw. Dwuletnia Średnia Szk. Rzemiosł Budowl. dla Dorosłych Tow. Salezjańskiego
13	Pawlikowice, poczta Wieliczka	Kraków p.	Pryw. Męsk. Gimn. Mechan. Tow. „Powściągliwość i Praca”
14	" " "	" "	Pryw. Męsk. Gimn. Stolarskie Tow. „Powściągliwość i Praca”
15	Szczakowa	Chrzanów	Pryw. Żeńsk. Gimn. Krawieckie T. S. L.
16	Tarnów	Tarnów	Pryw. Męsk. Gimn. Mechan. T. S. L.
17	"	"	Pryw. Męsk. Liceum Mechan. T. S. L.
18	Wadowice, ul. 3 Maja 27	Wadowice	Pryw. Żeńsk. Gimn. Krawieckie Zgr. SS. Najśw. Rodz. z Nazaretu

Niepaństwowe Szkoły Handlowe, Administracyjne i Spółdzielcze

L. p.	Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeszczenia organizacyjnego
1	Bochnia	Bochnia	Koed. Gimn. Handl. Wydz. Powiatowego
2	"	"	Pow. Koed. Liceum Handlowe
3	Brzesko	Brzesko	Pow. Koed. Gimn. Handlowe
4	Kraków, ul. Basztowa 9	Kraków M.	Pryw. Koed. Gimn. Handl. Tow. Szk. Kupieck.
5	Kraków, ul. Basztowa 9	" "	Pryw. Koed. Liceum Handl. Tow. Szk. Kupiec.
6	Kraków, ul. Basztowa 9	" "	Pryw. Koed. Gimn. i Lic. dla Dorosłych
7	Kraków, ul. Kapucyńska 2	" "	Pryw. Koed. Lic. Administr. dla Dorosłych Z. N. P.
8	Kraków, ul. Podwale 7	" "	Pryw. Koed. Gimn. Handl. im. St. Staszica
9	Krynica-Zdrój	Nowy Sącz	Pryw. Koed. Liceum Handl. dla Dorosłych
10	Maków Podhalański	Wadowice	Miejsk. Koed. Liceum Administr.
11	Miechów, ul. Komorowska 1	Miechów	Miejskie Koed. Gimn. Handl.
12	" " " "	"	Miejskie Koed. Lic. Handl.
13	" " " "	"	Miejskie Koed. Lic. Handl. dla Dorosłych
14	Myślenice	Myślenice	Pow. Koed. Gimn. Handlowe
15	Nowy Sącz	Nowy Sącz	Pryw. Koed. Gimn. Handl. dla Dorosłych
16	Nowy Sącz	" "	Pryw. Koed. Liceum Handl. dla Dorosłych
17	Nowy Targ	Nowy Targ	Miejskie Koed. Liceum Handlowe
18	Olkusz	Olkusz	Pryw. Koed. Gimnazjum Handlowe
19	Oświęcim	Biała Krak.	Pryw. Koed. Gimn. Handl. Tow. Szk. Średn.
20	"	" "	Pryw. Koed. Gimn. Handlowe dla Dorosłych Kongregacji Kupieckiej
21	"	" "	Pryw. Koed. Liceum Handl. dla Dorosłych Kongregacji Kupieckiej
22	Rabka, ul. Polna	Nowy Targ	Pryw. Żeńskie Gimn. Handl. Zgrom. SS. N. R. z Nazaretu
23	Rabka, ul. Polna	" "	Pryw. Żeńsk. Lic. Handl. Zgr. SS. N. R. z Na- zaretu
24	Sucha	Żywiec	Miejskie Koed. Gimn. Handlowe
25	Szczucin-Bukowiec	Dąbrowa T.	Pow. Koed. Gimn. Spółdz. (w likw.)
26	Szczurowa	Brzesko	Pryw. Koed. Gimn. Handl. im. W. Witosa
27	Wadowice	Wadowice	Pryw. Koed. Gimn. Handl. dla Dorosłych
28	"	"	Pryw. Koed. Lic. Handl. im. W. Witosa

L. p.	Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
29	Wojnicz	Tarnów	Pryw. Koed. Gimn. Handl. Zarządu Gromady
30	"	"	Pryw. Koed. Lic. Handl. Zarządu Gromady
31	Zakopane	Nowy Targ	Miejsk. Koed. Gimn. Handlowe
32	"	" "	Miejsk. Koed. Lic. Handlowe
33	Żarnowiec	Olkusz	Pryw. Koed. Gimn. Handl. Związku „Samopomocy Chłopskiej”
34	Żywiec	Żywiec	Miejskie Koed. Gimn. Handlowe
35	"	"	Miejskie Koed. Liceum Handlowe
36	"	"	Miejskie Koed. Gimn. Handl. dla Dorosłych
37	"	"	Miejskie Koed. Liceum Handl. dla Dorosłych

Niepaństwowe Szkoły Gospodarcze

L. p.	Miejscowość i adres	Powiat	Nazwa szkoły według orzeczenia organizacyjnego
1	Kraków, Czarnowiejska 8	Kraków M.	Spółeczne Koeduk. Liceum Hotelarskie Tow. Szk. Hotelarskiej
2	Nowy Sącz	Nowy Sącz	Pryw. Żeńskie Gimn. Gospodarcze Zgrom. SS. Niep. Poczęcia Najśw. M. P.
3	" "	" "	Pryw. Żeńsk. Liceum Hotelarskie Zgrom. SS. Niep. Poczęcia Najśw. Marii Panny
4	Oświęcim	Biała Krak.	Pryw. Żeńsk. Szk. Przysp. w Gosp. Rodz. I. St. Zgr. SS. Serafitek
5	Staniątki, poczta Podłęże	Bochnia	Pryw. Żeńsk. Szk. Przysp. w Gospod. Rodz. I. St. Zgr. SS. Służebniczek N. M. P.
6	Zakopane-Kuźnice	Nowy Targ	Pryw. Żeńsk. Lic. Gospod. Fundacji „Zakłady Kórnickie”

WYKAZ

Poz. 19.

publicznych średnich szkół zawodowych na terenie Okręgu Szkolnego Krakowskiego

L. p.	Nazwa szkoły	Miejscowość	Ulica	Pocztą	Ilość		Uwagi
					klas	naucz	
1	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Biała Krakowska	ul. Komorowicka 13	loco	4	13	
2	" " " Nr 2	" "	pl. Ratuszowy 6	"	3	12	
3	" " " "	Lipnik	ul. 11 Listopada	"	2	5	
4	" " " "	Brzeszcze	—	"	5	13	
5	" " " "	Jawiszowice	—	"	3	9	
6	" " " "	Kęty	—	"	4	7	
7	" " " "	Oświęcim	—	"	5	9	
Pow. Bochnia							
8	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Bochnia	ul. Mickiewicza 1	"	7	11	
9	" " " "	Niepołomice	ul. Szkolna 573	"	4	7	
10	" " " "	Klaj	—	"	1	6	
11	" " " "	Wiśnicz Nowy	—	"	2	6	
12	" " " "	Ostrów Szlachecki	—	"	1	4	
Pow. Brzesko							
13	Publ. Szkoła Średn. Zaw.	Borzęcin	—	"	2	5	
14	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Brzesko	ul. Głowackiego 253	"	6	12	
15	" " " "	Czchów	—	"	2	7	
16	" " " "	Szczurowa	—	"	4	7	
17	" " " "	Łysa Góra	—	"	1	3	
18	" " " "	Zakliczyn	—	"	1	5	
Pow. Chrzanów							
19	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Chrzanów	—	"	11	21	
20	" " " "	Balin	—	Chrzanów	2	4	
21	" " " "	Jaworzno	ul. Mickiewicza 4	loco	7	10	
22	" " " "	Jaworzno-Pechnik	ul. Jagiellońska	"	3	7	
23	" " " "	Krzeszowice	ul. Krakowska 11	"	7	10	
24	" " " "	Szczakowa	—	"	2	6	
25	" " " "	Trzebinia	—	"	7	10	
26	" " " "	Siersza Wodna	—	"	1	3	
Pow. Dąbrowa Tarnowska							
27	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Dąbrowa Tarnowska	ul. Szkolna	"	3	12	
28	" " " "	Mędrzechów	—	"	2	7	
29	" " " "	Szczucin	—	"	6	10	
30	" " " "	Żabno	—	"	3	6	
31	" " " "	Radgoszcz	—	"	1	7	
Kraków-miasto							
32	Publ. Średn. Szk. Zaw. 1	Kraków	al. Skrzyneckiego 12	"	65	71	
33	" " " " 2	"	ul. Dietla 38	"	45	54	
34	" " " " 3	"	ul. Grodzka 54	"	20	26	
35	" " " " 4	"	ul. Szlak 5/7	"	15	26	
36	" " " " 5	"	ul. Brzozowa 5	"	5	15	
37	" " " "	Bronowice Małe	—	"	2	5	
38	" " " "	Prokocim	—	"	5	8	
39	" " " "	Wola Duchacka	—	"	2	6	
Pow. Kraków							
40	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Liszki	—	loco	1	4	
41	" " " "	Prusy	—	Kocmyrzów	2	6	
42	" " " "	Skawina	ul. 3 Maja 40	loco	5	8	
43	" " " "	Tyniec	—	Skawina	1	4	
44	" " " "	Wieliczka	ul. Kr. Jadwigi	loco	14	16	
45	" " " "	Świątniki Górne	—	"	2	9	
Pow. Limanowa							
46	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Dobra	—	"	3	8	
47	" " " "	Limanowa	—	"	7	10	
48	" " " "	Mszana Dolna	—	"	2	5	
49	" " " "	Tymbark	—	"	1	7	
50	" " " "	Szczyrzyc	—	"	3	8	
51	" " " "	Ujanowice	—	"	2	5	
52	" " " "	Niedzwiedź	—	"	1	3	

L. p.	Nazwa szkoły	Miejscowość	Ulica	Poczta	Ilość		Uwagi
					klas	naucz.	
Pow. Miechów							
53	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Kozłów	—	loco	2	4	
54	" " " "	Miechów	—	"	2	4	
55	" " " "	Słomniki	—	"	2	5	
56	" " " "	Proszowice	—	"	1	4	
Pow. Myślenice							
57	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Gdów	—	"	1	4	
58	" " " "	Jordanów	—	Myślenice	2	7	
59	" " " "	Lubień	—	loco	3	5	
60	" " " "	Myślenice	Sobieskiego	"	6	11	
61	" " " "	Osielec	—	"	3	7	
62	" " " "	Spytkowice k/Chab.	—	"	2	8	
63	" " " "	Dobczyce	—	"	1	3	
Pow. Nowy Sącz							
64	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Grybów	—	"	3	8	
65	" " " "	Jakóbkowice	—	"	1	4	
66	" " " "	Krynica	—	"	4	9	
67	" " " "	Lipnica Wielka	—	"	3	7	
68	" " " "	Łącko	—	"	2	9	
69	" " " "	Muszyna	—	"	2	6	
70	" " " "	Nawojowa	—	"	2	8	
71	" " " "	Nowy Sącz Nr 1.	Jagiellońska	"	11	19	
72	" " " "	Nowy Sącz Nr 2.	Pierackiego	"	3	10	
73	" " " "	Nowy Sącz Nr 3.	Warsztaty P.K.P.	"	9	10	
74	" " " "	Piwniczna	—	"	3	8	
75	" " " "	Rożnów	—	"	2	7	
76	" " " "	Stary Sącz	Poniatowskiego 510	"	4	7	
Pow. Nowy Targ							
77	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Nowy Targ	Ludźmłowska 41	"	9	13	
78	" " " "	Rabka Zdrój	Krakowska	"	4	8	
79	" " " "	Czarny Dunajec	—	"	2	6	
80	" " " "	Krośno	—	"	3	8	
81	" " " "	Zakopane	Nowotarska	"	7	13	
Pow. Olkusz							
82	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Olkusz	—	"	8	14	
83	" " " "	Bolesław	—	Sławków	3	9	
84	" " " "	Wolbrom	—	loco	4	12	
85	" " " "	Sławków	—	"	2	6	
86	" " " "	Żarnowiec	—	"	1	4	
Pow. Tarnów							
87	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Tarnów Nr 1	Kopernika 3	"	17	23	
88	" " " "	Tarnów Nr 2	—	"	5	9	
89	" " " "	Tarnów Nr 3	Brodzińskiego	"	6	11	
90	" " " "	Tuchów	—	"	3	10	
91	" " " "	Ciężkowice	—	"	1	3	
Pow. Wadowice							
92	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Andrychów	Rynek 33	"	8	14	
93	" " " "	Kalwaria Zebr.	—	"	10	13	
94	" " " "	Maków Podhalański	—	"	3	6	
95	" " " "	Wadowice	Sienkiewicza	"	9	14	
96	" " " "	Zator	—	"	2	5	
97	" " " "	Zembrzyce	—	"	2	3	
98	" " " "	Harbutowice	—	"	2	2	
99	" " " "	Stryszów	—	"	3	4	
Pow. Żywiec							
100	Publ. Średn. Szkoła Zaw.	Łodygowice	—	"	2	5	
101	" " " "	Sucha	—	"	3	6	
102	" " " "	Żywiec	Szkolna 2	"	7	8	
103	" " " "	Jeleśnia	—	"	1	4	

Poz. 20

KOMUNIKATY:

I. Schronisko turystyczne RTPD. w Zakopanem, ul. Kasprusie Nr. 729, willa „Czerwony Dwór“, przyjmuje wycieczki szkolne na nocegi wraz z utrzymaniem po cenach dostępnych. Zamówienia należy kierować na 2—3 tygodnie przed wyjazdem do Zakopanego.

II. Państwowy Instytut Higieny Psychiczej został przeniesiony do lokalu przy ul. Krupniczej 10, parter, tel. 599-20. Poradnie są czynne dla dzieci, młodzieży i dorosłych codziennie z wyjątkiem świąt i sobót od godz. 9 do 12-tej. Poza poradami leczniczo-wychowawczymi udzielane są porady zawodowe dla abiturientów gimnazjów i liceów.

III. Polski Monopol Solny pismem z dnia 5. XII. 1947 r. powiadomił, że z dniem 10. XII. 1947 r. przeniósł się do Warszawy i w związku z tym prosi kierować wszelką korespondencję pod adresem: Warszawa, ul. Puławska 18.

IV. Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych Warszawa, pl. Dąbrowskiego 8, pismem z dn. 11. XII. 1947 r. powiadomiły, że ukazały się następujące czasopisma pedagogiczne i książki dla dzieci:

a) **Wiadomości historyczne**, czasopismo dla nauczycieli. Cena numeru zł 40. Prenumerata roczna zł 145.

b) **Biologia w Szkole**, czasopismo dla nauczycieli. Cena numeru zł 40. Prenumerata roczna zł 145.

c) **Książki dla dzieci**, 1. Januszewska H. — O chłopcu drewnianym 200 zł. 2. Zarembina E. — Najmilsi 190 zł. 3. Zarembina E. — Towarzysze 200 zł. 4. Zarembina E. — Wesoła praca 275 zł. 5. Przeworska J. — Kolorowe dzieci 110 zł. 6. Skowronkówna I. — Antologia polskiej literatury dziecięcej 200 zł. Do nabycia we wszystkich oddziałach PZWS., księgarniach spółdzielczych i prywatnych.

V. Komunikat Redakcji Czasopisma „Wiadomości Historyczne“ Łódź, ul. Armii Ludowej 28—6.

Ministerstwo Oświaty wraz z Państwowymi Zakładami Wydawnictw Szkolnych, a przy współpracy Polskiego Towarzystwa Historycznego przystępuje do wydania czasopisma pod nazwą: „Wiadomości Historyczne“.

Ponieważ czasopismo ma przyjść z pomocą ogółowi nauczycielstwa w jego pracy szkolnej, a nadto służyć celom szerzenia wiedzy i myślenia historycznego wśród społeczeństwa, przeto będzie miało charakter zarówno naukowy jak i metodyczno-dydaktyczny.

W związku z tymi założeniami przewidziane są następujące działy:

1) artykuły naukowe, 2) programy, podręczniki, pomoce naukowe, 3) z praktyki szkolnej, 4) recenzje wydawnictw z punktu widzenia przydatności dla szkoły, 5) korespondencja i wypowiedzi nauczycielstwa w sprawach potrzeb naukowych i dydaktycznych, 6) kronika.

„Wiadomości Historyczne“ będą się ukazywać na razie jako kwartalnik, dążeniem wydawców i redakcji jest przekształcenie ich na dwumiesięcznik.

Prace drukowane będą honorowane według możliwie najwyższych stawek.

Niniejszym zwracamy się z uprzejmą propozycją o współpracę.

Za Redakcję:

Redaktor „Wiadomości Historycznych“
Dr. G. Missalowa

VI. Księgarnia „Wiedza-Zawód-Kultura“ w Krakowie, ul. Sławkowska 3 powiadomiła, że ma na składzie książkę pt. Technologia metali prof. inż. K. Filasiewicza. Książka przeznaczona jest dla szkół przemysłowych.

VII. **Nowy zbiór kołęd**. Wydawnictwo Muzyczne S. Arcta w Warszawie wydało zbiór 25 kołęd na chór męski w opracowaniu Jana Głowackiego. Zbiór ten odznacza się pomysłowym układem i menaganną szatą graticzną. Opracowanie Głowackiego nie piętrzy przed wykonawcami zbyt trudności, stąd nowy ten zbiór kołęd może być cennym nabytkiem dla chórów.

Poz. 21

OGŁOSZENIE

o zagubieniu świadectw szkolnych

1. Chowaniec Genowefa unieważnia zagubione świadectwa szkolne: a) dyplom nauczycielski, wydany na panię Swierat, przez Seminarium nauczycielskie w Nowym Targu, b) świadectwo egzaminu praktycznego, wydane przez Państwową Komisję w Tarnowie.

2. Głogowski Zbigniew unieważnia zagubione świadectwo dojrzałości, wydane w roku 1938 przez gimnazjum humanistyczne w Grybówie.

3. Profic Maria unieważnia zagubione świadectwo dojrzałości, oraz kartę rozpoznawczą.

4. Tychanowicz Jerzy unieważnia świadectwo dojrzałości, wydane przez Państwową Komisję Weryfikacyjną w Krakowie w roku 1945.

5. Gottlieb Janina unieważnia zagubione świadectwo dojrzałości, wydane w roku 1937 przez X. państw. Gimnazjum Żeńskie w Krakowie.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Akcja kolonijna w Okręgu Krakowskim

Nasze dzieci na koloniach

Wojna pozostawiła nam w swym tragicznym spadku jeszcze jedną wielką troskę: troskę o zdrowie i moralność dzieci. — Może ona być zaspokojona jedynie przez wypełnienie wielce odpowiedzialnego obowiązku: przez dobrze zorganizowaną i uczciwą pomoc dla naszego najmłodszego pokolenia. Trzeba było więc stworzyć po wojnie nowe domy dla dziecka, zastępujące niejednokrotnie rodzinne, których atmosfera zatrze wspomnienia głodu i lęku z okresu okupacji. Na przeciw dziecięcej tęsknocie do powietrza, słońca i radości trzeba było wyjść z czymś konkretnym i dobroczynnym. Sprawa stworzenia dziecięcych kolonii, obozów, półkolonii i dziecińców stała się po prostu koniecznością. Przy Ministerstwie Oświaty poczęła działać Centralna Komisja Kolonii i Półkolonii, przy Kuratoriach — Komisje Wojewódzkie, przy Inspektoratach Szkolnych — Powiatowe. Każdy miesiąc przynosił nowe osiągnięcia. Miniony rok był tego najlepszym sprawozdaniem, także i w województwie krakowskim.

Kolonie letnie 1947 r.

Już od listopada 1946 roku rozpoczęła swą pracę „planowania organizacyjnego” Wojewódzka Komisja dla Spraw Kolonii Letnich pod przewodnictwem Kuratora Okr. Szk. przy pomocy Wojewody Krakowskiego dr. Pasenkiewicza i przy współpracy trzech Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego: Opieki Społecznej, Zdrowia i Aprowizacji.

Ministerstwo Oświaty otworzyło kredyty na akcję letnią i domy turnusowe w województwie Krakowskim na przeszło 155 milionów złotych. Resztę kosztów pokryły organizacje i instytucje opiekuńcze oraz społeczeństwo. Łączny koszt funduszy włożonych w akcję letnią przez Państwo i społeczeństwo wyniósł około 330 milionów złotych.

Przeciętny koszt utrzymania dziecka wynosił około 4.500 zł miesięcznie na kolonii i w obozie, 2.500 zł na półkolonii, a 1.000 zł w dziecińcu wiejskim.

Według założeń Ministerstwa Oświaty, punktem wyjścia kwalifikacji dzieci było ich zdrowie

i warunki socjalne. Zostały przyjęte przede wszystkim dzieci słabe, zagrożone gruźlicą, sieroty i półsieroty, na podstawie kart zdrowia wystawionych przez kompetentnych lekarzy i na podstawie kart wywiadu społecznego przeprowadzonego przez szkołę lub organizację skierującą.

Kolonie prowadziły Wojewódzkie i Powiatowe Komisje Kolonii Letnich, w skład których wchodziły organizacje opiekuńcze nad dzieckiem i instytucje jak: RTPD., PCK., WKOS., TPD., ChTPD., TOM., „Caritas”, YMCA, Woj. Kom. Żyd., Komitety Rodzicielskie, Ubezpieczalnie Społeczne, „Spolem”, Zjednoczenia Przemysłowe, OKZZ., ZHP., ZWM., i OMTUR. Zwłaszcza duży wkład pracy wniosły Referaty Opieki nad Dzieckiem w inspektoratach OSK.

Kolonie były podzielone na dwa typy: na kolonie wypoczynkowe zorganizowane przez Wojewódzką Komisję dla Spraw Kolonii Letnich oraz na kolonie lecznicze organizowane przez Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego.

Te pierwsze, na ogólną liczbę 445.919 dzieci (od 3 do 18 lat) w województwie krakowskim objęły 91.419 dzieci, czyli 21%.

Akcja kolonii leczniczych była prowadzona po raz pierwszy w tym roku, a że wymaga większej pomocy materialnej i fachowych sił, dała rezultaty mniejsze. Po przebadaniu 74.122 dzieci (w wieku od 3 do 18 lat), Wojewódzki Wydział Zdrowia zakwalifikował 12.700 dzieci, czyli 17%, a objął koloniami leczniczymi 3% w stosunku do zakwalifikowania.

Personel kolonijny składał się z kierownika, intendenta, wychowawców oraz personelu fizycznego. Z powodu powojennego braku lekarzy i higienistek, nieliczne tylko kolonie miały te siły do swej wyłącznej dyspozycji. Przeważnie opiekę lekarską sprawowali lekarze powiatowi.

Organizacje młodzieżowe prowadziły obozy pracy społecznej, mające na celu wykonanie prac pomocniczych dla ludności (np. naprawa dróg, udział w żniwach), lub też tworzyły zespoły wychowania ideowego (ZWM., OMTUR.), które bezinteresownie prowadziły na koloniach i obozach wycieczki czy zajęcia świetlicowe.

Działalność kolonii była kontrolowana przez liczne wizytacje, których dokonywali wizytato-

rzy Kuratorium OSK., przedstawiciele Województwa i Powiatów, wizytatorzy higieny i Wydziału Opieki nad Dzieckiem.

Akcja kolonii letnich objęła w województwie Krakowskim następujące liczby dzieci:

I. Dzieci z województwa Krakowskiego

	ilość punktów	Ilość dzieci
Ogółem	1.648	106.650

a) w wojew. Krak.

Kolonie	236	16.857
Obozy	141	5.714
Półkolonie	425	32.290
Dzieńce wiejskie	343	17.297
Domy turnusowe	17	2.728
Kolonie lecznicze	6	379

b) poza wojew. Krakowskim

Kolonie na terenie innych województw	157	11.928
Obozy	210	7.333
Kolonie zagranicą (Dania, Czechosłowacja)	3	101

II. Dzieci spoza woj. Krak. na koloniach w woj. Krak.

a) z innego wojew.	108	11.758
b) z zagranicy (z Rumunii)	2	270

Lato tymczasem skończyło się. Akcja kolonij na jednak nie mogła ustać. Na okres niebezpiecznych dla zdrowia pór roku, dzieci znajdują opiekę w Domach Turnusowych.

Kolonie zimowe (Domy Turnusowe) w Okr. Szk. Krak.

W roku szkolnym 1946/47 przez Centralną Wojewódzką Poradnię Przeciwgruźliczą zostały przeprowadzone badania około 26 tysięcy dzieci z Krakowa oraz z powiatów: Krakowskiego, myślenickiego i chrzanowskiego.

Na podstawie wyników badań akcja lecznicza dzieci zostają podzielona między Wojewódzki Wydział Zdrowia (sanatoria i prewentoria) a Kuratorium OSK. (Domy Turnusowe), które z ramienia Ministerstwa Oświaty prowadzi akcję profilaktyczną.

W okresie przedwojennym Domy Turnusowe były organizowane przez szkoły lub Komitety Rodzicielskie dla dzieci jednej szkoły. Obecnie

wysyła się najczęściej dzieci z tych samych klas różnych szkół, wybierając dzieci słabe i niezdolne, zbadane uprzednio przez Centralną Wojewódzką Poradnię Przeciwgruźliczą w Krakowie, Powiatowe Poradnie, czy Ubezpieczalnie Społeczne. Szkoły, kierujące dzieci przez Kuratorium (Wydział Opieki nad Dzieckiem za pośrednictwem Inspektoratów Szkolnych), muszą przedłożyć kartę zdrowia, kartę wywiadu społecznego i własną opinię.

Domy Turnusowe dzielimy na państwowe i społeczne. Liczba państwowych domów turnusowych wynosi 8 dla 520 dzieci, społecznych domów turnusowych 10 dla 680 dzieci. Domy społeczne są prowadzone przez PCK., RTPD., TOM., YMCA, WKOS., ZHP., MKE.

Państwowe Domy Turnusowe otrzymują odpowiednie kredyty na wydatki personalne i rzeczowe wprost ze Skarbu Państwa, lub via organizacje opiekuńcze. Do pokrycia całkowitych kosztów przyczynia się Wojewódzka Komisja dla Spraw Kolonii Letnich, Zjednoczenia Przemysłowe, Komitety Rodzicielskie, czy zamożniejsi rodzice.

Personel Domów Turnusowych w przeciwieństwie do letnich kolonii składa się ze stałych pracowników opłacanych przez Państwo lub organizację, do której dany dom należy (kierownik, intendent, higienistka, personel fizyczny), oraz nauczycieli, którzy przyjeżdżają z dziećmi na turnus.

Pobyt na kolonii zimowej trwa zasadniczo cztery tygodnie. Przedłuża się go jednak dla dzieci słabszych według opinii lekarskiej. Na skutek intensywnego odżywiania dzieci przybyszą na wadze od 1—5 kg. Zajęcia szkolne trwają dwie godziny dziennie. Dużo czasu poświęca się werandowaniu, spacerom oraz praktyczno-wychowawczym zajęciom świetlicowym, na które kładzie się specjalny nacisk. Dba się bowiem na koloniach nie tylko o zahartowanie ciała. Dba się również o odpowiednie, rzetelne wychowanie dziecka. A najlepszą nagrodą za wysiłki dla organizatorów letnich i zimowych kolonii będzie prócz zdrowia fizycznego dziecka — jego zdrowie moralne.

Irena Lewingerówna

Nauka o świecie i Polsce współczesnej

Z doświadczeń nauczania w klasie wyrównawczej. (Szkic referatu wygłoszonego na posiedzeniu Ogniska Metodycznego Zagadnień o Polsce Współczesnej).

Przystępując do wyboru zagadnień z programu

dla klasy wyrównawczej wysunęłam tylko te, które wydają mi się konieczne dla poznania i zrozumienia rzeczywistości i oczywiście mogą być dostępne dla dzieci w wieku 14—15 lat.

Wybrane zagadnienia.

I. Z prawno-ustrojowych zagadnień:

1) pojęcia:

a) prawa, ustawy, (konstytucyjne i zwykłe), rozporządzenia.

b) prawo międzynarodowe: umowy, układy, przymierza.

2) historycznie znane formy państwa (na przykładach).

3) reprezentacja, prawo wyborcze, parlament jedno- i dwuizbowy, referendum.

II. Przebudowa ustroju społeczno-gospodarczego Polski:

1) wieś — reforma rolna (ile ziemi rozdano, ile rodzin otrzymało ziemię).

2) miasto — uprzemysłowienie Polski (nacisk na wiadomości o Ziemiach Odzyskanych).

3) nacjonalizacja wielkiego przemysłu.

4) wzajemne świadczenia miasta i wsi.

5) spółdzielczość i jej zadania.

6) inicjatywa prywatna.

III. Społeczno-ekonomiczne zagadnienia współczesności:

1) Nowa grupa społeczna — robotnicy, rozwój ruchu robotniczego.

2) Związki zawodowe (bardzo ogólnie).

3) Kapitalizm, praca najemna i walka klas (korelacja z historią).

4) Dochód społeczny i jego podział.

5) Socjalizm praktyczny — Marks, Lenin i Stalin (życiorysy i zasady nauki — bardzo ogólnie).

6) Partie polityczne.

7) Planowa gospodarka — trzyletni plan gospodarczy (wzmianka o pięcioletnich planach w Z. S. R. R.).

IV. Zręby ustroju administracyjno-politycznego:

1) podział administracyjny państwa.

2) samorząd terytorialny (z uwzględnieniem Krakowa).

3) rady narodowe i ich znaczenie.

4) rząd i jego organy.

5) wojsko polskie (bardzo ogólnie, szczególnie w przyszłości P. W.).

6) szkolnictwo.

7) związki młodzieżowe.

V. Nowa polityka zagraniczna:

1) umowy międzynarodowe Polski Ludowej.

2) wspólne interesy państw słowiańskich.

3) problem niemiecki.

Chciałabym podkreślić, że wybór tomów jest właściwie próbą i dopiero wyniki wykażą, czy istotnie był trafny.

Jeśli chodzi o metody podawania wiadomości, to zależą one od rodzaju tematu i właściwości psychicznych wykładającego. Osobiście odpowiada mi raczej dedukcja, tym bardziej, że w myśl zaleceń umieszczonych w programie, wykład ma być podstawą. Zaznaczam jednak, że o ile chodzi o wykład staram się, aby był bardzo krótki, jasny, powiem nawet lapidarny i koniecznie po powtórzeniu go przez uczennicę na tej samej lekcji (przy pomocy moich pytań oczywiście) zapisany w punktach w zeszycie (to znaczy po prostu dyktuję punkty).

Jeśli chodzi o naukę w klasie wyrównawczej — to wydaje mi się, że wszyscy mamy jednakowo małe doświadczenie, w tej chwili mogą tylko podać sposób i wyniki opracowania pierwszego z wybranych przeze mnie zagadnień (prawno-ustrojowych).

Nadmieniam, że zanim przystąpiłam do opracowania tego tematu, musiałam zrobić elementarną podbudowę pojęć koniecznych do zrozumienia tych zagadnień.

Są to pojęcia:

1) współczesności

2) państwa

3) ustrojów (społecznego, politycznego i gospodarczego)

4) form rządu

5) zasadniczego podziału władz.

Po podaniu dwóch pierwszych pojęć (współczesności i państwa) przerobiłam szereg ustnych ćwiczeń natychmiast w klasie, i prawie nie napotkałam trudności. Gorzej było z pojęciami ustrojów politycznego i społecznego, ale te młodzież przyswoiła sobie na przykładach z prasy, które poleciłam przynieść w wycinkach na następną lekcję. Pojęcia zostały zapisane w zeszytach. Przy okazji przyswajania tych pojęć zostały podane przeze mnie wiadomości o Polsce współczesnej — obszar państwa, ludność, forma rządu, sąsiedzi Polski. (Jest to właściwie materiał przeznaczony dla geografa, lecz mimo to uważałam, że należy te pojęcia oprzeć na konkretnych danych o państwie polskim).

Przy opracowaniu podbudowy pojęć kierowałam się i tym, że potrzebne są one do zrozumienia treści wiadomości podawanych w prasie i dlatego umieściłam je na początku. Co do sposobu korzystania z prasy to zazwyczaj wskazywałam uprzednio dzieciom na co mają zwrócić uwagę, a po tym od tego zaczynałam następną lekcję. W toku pracy okazało się koniecznym wprowadzenie „słowniczka wyrazów niezrozumiałych”

(pytania dzieci — i wynotowywanie w zeszycie wyrazów).

Jeśli chodzi o właściwe zagadnienia prawne, to przy pomocy wykładu i graficznego w pewnych wypadkach przedstawienia pojęć (pojęcie ustawy) udało mi się wbić je, że się tak wyrażę, do głowy, bez większych trudności. Pojęcia umów, układów, przymierzy poszły stosunkowo łatwo. Przy pomocy przykładów z prasy (dzieci przyniosły wycinki albo wiadomości usłyszane przez radio).

Temat „historycznie znane formy” w zasadzie nie jest konieczny. Ja zaś wybrałam go z powodów wyżej wymienionych, a także i dlatego, by dzieci przyswoiły sobie wiadomości o grupach społecznych w przeszłości. Poza tym przy formach

państw dzieci zanotowały sobie formy rządów niektórych państw współczesnych (przeważnie podawały je same). Uważałam za wskazane zwrócić uwagę na formę rządów państw słowiańskich.

Pojęcia prawa wyborczego, parlamentu, referendum klasa przyswoiła sobie stosunkowo łatwo. Wyniki miałam możność sprawdzić, albowiem między pierwszym a drugim tematem była przerwa przeszło dziesięciodniowa, a ja przepytalam całą klasę bez przygotowania i wyniki otrzymałam zadowalające z tego więc wnioskuje, że cel został osiągnięty.

Eleonora Krzywonosowa

KRONIKA

Z zakresu szkół średnich ogólnokształcących

Grudzień rozpoczął się tygodniowym kursem zorganizowanym w Warszawie przez Ministerstwo Oświaty dla pracowników pedagogicznych wydziałów szkół średnich ogólnokształcących. Wzięli w nim udział naczelnik Wydziału i trzech wizytatorów.

11 i 12 grudnia odbyło się w Ministerstwie zjazd kierowników ognisk i ośrodków dydaktycznych. Wzięło w nim udział ośmiu kierowników krakowskich ognisk metodycznych i jedna wizytatorka z Kuratorium.

20 grudnia odbył się w Krakowie zjazd dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących.

Kurator Okr. Szk. Krak. dr Stefan Białas wizytował w towarzystwie naczelnika wydziału lub wizytatorów: Państwowe gimnazja i licea w Krakowie (X) i w Wieliczce oraz prywatne w Krakowie (Instytut Marii), w Słomnikach i Proszowicach.

Normalne doroczne wizytacje zostały przeprowadzone w grudniu: w Krakowie — w Państw. Gimn. i Liceum III, w klasach semestralnych dla młodzieży opóźnionej wiekiem przy Państw. Gimn. i Lic. II, IX, X, w prywatnych gimnazjach i liceach im. Münnichowej, OO. Paulinów i OO. Pijarów. Odbyły się dwie konferencje rejonowe ognisk metodycznych: j. angielskiego i j. niemieckiego. Ognisko metodyczne fizyki zorganizowało jednodniowy kurs dla nauczycieli uczących fizyki w VIII kl. szkoły podstawowej.

Z zakresu szkolnictwa zawodowego.

W ramach centralnej akcji szkoleniowej, mającej na celu usprawnienie pracy i pogłębienie fachowych wiadomości nauczycieli szkół zawodowych Ministerstwo Oświaty przy współudziale Kuratorium Okr. Szk. Krak. zorganizowało od 29 grudnia 1947 r. do 7 stycznia 1948 r. włącznie następujące kursy:

1. Kurs programowy dla nauczających rysunków w publicznych średnich szkołach ogólnozawodowych w Krakowie. Kierownictwo kursu spoczywało w rękach nacz. inż. Nawrockiego. Około 50 uczestników.

2. Kurs programowy dla nauczycieli księgowości, uczących w liceach spółdzielczych, administracyjnych i handlowych w Krakowie. Uczestników 35 osób. Kierownikiem Kursu był wiz. mgr. A. Miętka.

3. Kurs doskonalenia zawodowego dla nauczycielek szkół przemysłu odzieżowego w zakresie krawiectwa dziecięcego w Zakopanem. 30 uczestniczek. Kierownictwo objęła wiz. K. Bohdanowska.

4. Kurs instruktorski dla nauczycielek i instruktoerek szkół i kursów przemysłowych z zakresu galanterii obuwniczej w Zakopanem. Kierowała kursem dyr. M. Łomnicka-Bujakowa.

Prócz tego zorganizowano od 29. XII. na terenie Krakowa dwa kursy dla nauczycieli publ. szkół zawodowych: Kurs specjalny (50 uczestników) i kurs pedagogiczny (ponad 20 uczestników). Organizował je wiz. dr. Kijak.

W dniach 29. XII—3. I. odbyła się konferencja ośrodka dydaktyczno-naukowego geografii gospodarczej dla nauczycieli publ. średnich szkół

zawodowych. Uczestników 30. Kierował nią dr. R. Mochnacki, kierownik ośrodka dydaktyczno-naukowego geografii

Z zakresu Opieki nad Dzieckiem.

Echa pobytu dzieci rumuńskich w Polsce

Dnia 28 XI w Kuratorium Okr. Szk. Krak. odbyło się plenarne zebranie członków Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Rumuńskiej, na którym wiceprezes T-wa dr. T. Aschenbrenner złożył sprawozdanie z pobytu 300 dzieci rumuńskich na kolonii letniej w Skomielnej Czarnej.

Kolonia ta dzięki poparciu Ministerstwa i K. O. S. K. spełniła dobrze swe zadanie, co znalazło żywy oddźwięk w całej prasie rumuńskiej.

W dniach 20. XI—20. XII: odbył się **kurs dla kierowników i wychowawców Państwowych Domów Dziecka** w Państw. Liceum Pedagog. Podbrzezie 10. W kursie wzięło udział 40-tu uczestników z całej Polski. Prelegentami byli delegaci Ministerstwa Oświaty, profesorowie U. J. i W. S. N. S. Program Kursu wypełniło omawianie zagadnień z dziedziny Polski Współczesnej, pedagogiki zakładowej, psychologii dziecka, administracji, opieki prawnej nad dzieckiem i zajęć świetlicowych. W ramach Kursu odbywały się wycieczki społeczne do zakładów wychowawczych w Krakowie i na prowincji.

Kurs dla instruktorów i kierowników świetlic młodzieżowych zorganizowany został przez K. O. S. K. w dniach 1. XII—22. XII. 1947 r., dla trzech województw: krakowskiego, rzeszowskiego i kieleckiego. Kurs mieścił się w Państw. Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli, Kraków, ul. Podbrzezie 3. Liczył 51 uczestników. Prelegentami byli doświadczeni działacze świetlicowi, którzy omówili zagadnienia wychowawcze Polski Ludowej, zagadnienia psychologiczne i pedagogiczne, społeczne i opiekuńcze, oraz metodykę pracy świetlicowej. Uczestnicy brali udział w wycieczkach do krakowskich świetlic młodzieżowych i w zajęciach praktycznych.

W uroczystym zamknięciu Kursu wzięli udział przedstawiciele władz i szkolnictwa z prezydentem m. Krakowa posłem Dobrowolskim, Kuratorem O. S. K. dr. Białasem i inspektorem dr. Gnoińskim na czele. Przemówienia wygłosili kolejno: dyr. Sobolta, nacz. Bogdanowiczowa, prez. Dobrowolski, wiz. Korzeniowska, oraz przedstawicielka Min Oświaty ob. Uklejska.

Po rozdaniu przez Kuratora dr. Białasa poświadczeń ukończenia kursu nastąpiła część artystyczna.

Z zakresu bibliotek

Pragnąc uporządkować stan powiatowych księgozbiorów Kuratorium Okr. Szk. Krak. zorganizowało w Krakowie, w dniach 3—6 grudnia **konferencję dla kierowników bibliotek powiatowych**. Odbyła się ona w Gimnazjum Handlowym ul. Loretańska 16. W konferencji wzięło udział 25 osób: czynni i projektowani kierownicy bibliotek powiatowych z terenu Województwa Krakowskiego oraz ci pracownicy bibliotek powiatowych, którzy uczestniczyli w ministerialnych kursach bibliotecznych w Spale, Kurniku i Jarocinie.

Dla uporządkowania stanu księgozbiorów szkolnych Kuratorium Okr. Szk. Krak. zorganizowało dwie konferencje dla opiekunów szkolnych. Odbyły się one w Krakowie w Gimnazjum Handlowym ul. Loretańska 16.

W dniach 15 i 16 grudnia odbyła się **konferencja dla opiekunów bibliotek szkół średnich w Krakowie** (46 uczestników), a w dniach od 17—20 grudnia konferencja **dla opiekunów bibliotek państwowych szkół zawodowych w Okręgu Szk. Krak.** (30 uczestników). Celem konferencji było praktyczne wprowadzenie nauczycieli bibliotekarzy w zasady organizacji, opracowania i prowadzenia bibliotek na terenie szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych.

Kuratorium Okr. Szk. Krak. zorganizowało w porozumieniu z Wydziałem Samorządowym Urzędu Wojewódzkiego **Kurs dla pracowników (bibliotekarzy), zatrudnionych w bibliotekach miejskich i gminnych.** (60 osób). Kurs odbywał się w Prywatnym Gimnazjum Żeńskim im. Münnichowej, ul. Potockiego 11.

Z zakresu higieny

W dniach od 27. XII. do 31. XII. został zorganizowany **kurs dla nauczycieli i kierowników szkół podstawowych z zakresu higieny**. Wzięło w nim udział 60 osób. Celem kursu było przeszkolenie nauczycieli i bliższe ich zainteresowanie tymi zwłaszcza zagadnieniami higieny szkolnej, z którymi jako opiekunowie zdrowia młodzieży (brak opieki higieniczno-lekarskiej w szkole) mają do czynienia.

Z zakresu WF. i PW.

Konferencja młodzieży przysposobienia wojskowego.

W dniu 2 grudnia komendant PUWF. i PW. Kraków—Miasto zarządził dwugodzinną konferencję wyszkoleniową wszystkich hufców PW. i PWK na stadionie miejskim. Komendant M. Urz.

WF. i PW. Kpt. Ronin odebrał raport, po czym zameldował dyr. Woj. Urz. WF. i PW. ppłk. Reymanowi stan hufców w sile 6.450 junaków i junacek. Po powitaniu młodzieży i odczytaniu rozkazu PUWF. i PW. koncentrację zakończono przemarszem młodzieży przed władzami. Przybyli: zastępca dowódcy O. W. ppłk. Bryl, zastępca Kuratora Okr. Szk. Krak. inż. Nawrocki, wiz. Figna, przedstawiciele zarządu miasta oraz komendanci Pow. Urzędów WF. i PW. wojew. Krakowskiego.

Z zakresu harcerstwa

W dniach od 2—6 grudnia z inicjatywy Kuratorium Okr. Szk. Krak. odbył się kurs dla instruktorów harcerskich i opiekunów drużyn szkół powszechnych i szkół średnich zawodowych Okr. Szk. Krak. Celem kursu było pogłębienie wiedzy opiekunów i instruktorów harcerskich w zakresie zagadnień Polski współczesnej, wspólnego przepracowania zadań, możliwości i kierunku pracy w harcerstwie. Udział w kursie wzięło 200 osób, w tym 30 instruktorów. Wykładowcami byli: Prezydent miasta poseł H. Dobrowolski, mjr. Żytyński, prof. dr Sieradzki, prof. Czarkowski, poseł Polewka, Dr. M. Dobrowolska, Dr. Zakrzewski, mgr. Nowak, mgr. Próchnicki, Hm. Zawadz-

ka, Hm. Kłuskowa, Hm. Szczygiel. Prelekcję inauguracyjną i wykład końcowy wygłosił zastępca Kuratora Okr. Szk. Krak. inż. Nawrocki, który podkreślił z całym naciskiem doniosłą rolę harcerstwa w dziele wychowania nowego człowieka i wskazał drogi, które pracę harcerstwa skoordynują z wysiłkami władz szkolnych.

Harcerstwo Nowotarszczyzny nawiązuje łączność z władzami i społeczeństwem

14 grudnia odbyła się w Nowym Targu konferencja Opiekunów, Delegatów Kół Przyjaciół Harcerstwa oraz drużynowych harcerek i harcerzy. Wzięły w niej udział władze miejscowe, przedstawiciele partii politycznych, organizacji młodzieżowych. Z ramienia Kuratorium Okr. Szk. Krak. była Hm. Kłuskowa i Dh Sypniewski. Omawiano sprawy organizacyjne i programowe, w których mocno podkreślono konieczność przystosowania pracy harcerskiej do otaczającej rzeczywistości i jak najszerzego uspołecznienia. Szczególne zainteresowanie wzbudził konkurs na najlepiej uczącą się drużynę ogłoszony przez Komendę Hufców. Ma on na celu wciągnięcie młodzieży harcerskiej do codziennego sumiennego wykonywania swoich podstawowych obowiązków.

Sprawozdania

Sprawozdanie z konferencji dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących

20 grudnia 1947 r. w gmachu Państwowego Gimnazjum i Liceum VIII. w Krakowie odbył się pod przewodnictwem Kuratora Ob. Stefana Białasa zjazd dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących Okręgu Krakowskiego z udziałem nacz. wydziału szkół średnich Danki oraz A. Białeckiego i wiz. Bąkowskiego jako przedstawicieli Ministerstwa Oświaty.

Otwarcia konferencji dokonał Kurator Okr. Szk. Krak. Dr. Stefan Białas, który w swym przemówieniu podkreślił konieczność usunięcia ze szkolnictwa „kancelaryjnej pedagogiki”, a wprowadzenie doń nowych czynników na miarę czasu, w którym żyjemy. Dzisiejszy nauczyciel i dzisiejsza szkoła przez nawiązanie do dobrych tradycji, a zarazem przez zrozumienie obecnych przemian społecznych, winni stanąć na awangardowej pozycji w państwie. Równocześnie zaś szkoła przez szczere i indywidualne podejście do uczniów musi wpłynąć na punktualność i systematyczność ich pracy. Głoszone hasło „żyć w społeczeństwie dla

społeczeństwa” niech z wychowawców przejdzie na młodzież.

W dalszym ciągu konferencji nacz. dr. Wincenty Danek wygłosił referat pt. „Aktualne zagadnienia szkoły średniej ogólnokształcącej”. Uwydatnił w nim konieczność „ofensywy ideologicznej”, której sprawdzianem będzie funkcjonowanie organizacji młodzieżowych na terenie szkół. Przedstawił również zamierzenia programowe i ustrojowe Ministerstwa Oświaty na najbliższą przyszłość, zmierzające do zniesienia organizacyjnej cezury między szkołą podstawową, a średnią, oraz właściwego doboru socjalnego zwłaszcza najmłodszego rocznika mającego wstąpić do szkół średnich.

Z kolei ob. wiz. Wł. Żytyński omówił zagadnienie burs i internatów na terenie Okręgu, podkreślając, że Ministerstwo Oświaty do sprawy należytego rozwiązania tego problemu przywiązuje ogromną wagę. W Kuratorium Krakowskim jest obecnie około 50 burs i internatów dla młodz. szkół średnich, w których znajduje pomieszczenie według prowizorycznych obliczeń ponad

3.500 chłopców i dziewcząt, w 70% pochodzenia chłopskiego. Ścisłe dane statystyczne będą znane po nadesłaniu odpowiedzi na ankietę przez te Zakłady, które z odpowiedzią dotąd zalegają. — Przypomniał, że organizację burs należy oprzeć na statucie wyd. przez Min. Ośw., że należy opracować regulamin i ściśle go przestrzegać, — następnie omawia szereg spraw dotyczących pomieszczenia, utrzymania, remontu oraz zagadnień wychowawczych, przy czym zaznacza, że Kierownictwo burs i internatów dla młodzieży szkół średnich musi przejść w ręce wychowawców świeżych.

Po referatach nastąpiła dyskusja.

Ob. dr. Kazimierz Lewicki, dyr. I. Państw. Gimn. i Lic. w Krakowie, przedstawił stanowisko i postulaty dyrektorów krakowskich szkół średnich. Ob. Zieliński Marian, dyrektor z Kęt, zaznaczył, że młodzież ze szkół podstawowych jest b. słabo przygotowana do szkół średnich; prócz wymienionych zabrali głos ob. Wróbel Zdzisł z Bochni, ob. Berggrün Józefa dyrek. X. Państw. Gimn. i Lic. z Krakowa, ob. Cyrnał z Ojcowa i Gierymski z Wolbromia.

Po dyskusji wyjaśnień udzielali ob. Białecki i ob. Dr. St. Białas.

Po przerwie obiadowej ob. Wizytatorka Dr. Chrzanowska Maria w swym referacie mówiła o organizacji pracy i zadaniach przedmiotowych ognisk metodycznych przy szkołach średnich ogólnokształcących zaznaczając, że mają one objąć swym zasięgiem także szkolnictwo podstawowe i zawodowe.

Następnie ob. dr. Pawlicowa Maria złożyła sprawozdanie z nowo otwartego Ośrodka dydaktyczno-naukowego Nauki o Polsce i świecie współczesnym, — i odczytała kwestionariusz dotyczący analizy programów szkół podstawowych.

Po referatach rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której ob. ob. dyrektorzy omawiali warunki swej pracy w terenie. Po dyskusji ob. nacz. Danek podał do wiadomości zebranych szereg aktualnych zarządzeń Ministerstwa Oświaty.

Na zakończenie zjazdu ob. A. Białecki podziękował zebranym za pracę i zasługi nauczycielstwa na polu odbudowy szkolnictwa i zapewnił, że sprawa poprawy bytu nauczycielstwa jest jedną z najczelniejszych trosk Ministerstwa.

Na tym konferencję zamknięto.

J. K.

Sprawozdanie z konferencji rejonowej Ogniska Metodycznego Matematyki

Dnia 2 grudnia 1947 r. odbyła się w IV-tych Państw. Liceum i Gimn. im. Sienkiewicza w Krakowie matematyczna konferencja rejonowa, w której wzięło udział 51 osób.

Tematem lekcji pokazowej, którą przeprowadził prof. Józef Jodłowski w klasie I-szej liceum mat. fiz., było wyznaczenie rzutów krawędzi przecięcia się dwóch płaszczyzn danych przez ślady.

W dyskusji, która rozwinęła się nad lekcją, poruszono sprawę 1) kształcenia u uczniów wyobraźni przestrzennej, 2) zapisu tematów zadań z geometrii wykreślnej, 3) kreślenie rysunków.

Następnie kierownik Ogniska wygłosił referat pt.: O równoważności równań o jednej niewiadomej. Referent wypowiedział 8 twierdzeń dotyczących równań równoważnych, które uważa za wystarczające do rozwiązywania równań szkolnych. Ze względu na to, że wypowiedzi tych twierdzeń mogą być dla uczniów szkół średnich za trudne, z konieczności należy stosować metodę analizy starożytnych w nauce szkolnej. Referent podkreślił, że tak metoda analizy starożytnych, jak i równań równoważnych są środkami kontrolnymi.

W dalszym ciągu konferencji prof. Ak. Górniczej dr Stanisław Gołąb wypowiedział swoje uwagi na temat wyników egzaminów wstępnych na Akademię Górniczą i wydziały politechniczne. Wyniki z matematyki były bardzo słabe, niezadowalające, gorsze niż w roku ubiegłym. W toku dyskusji wypowiedziano się, że tematy zadań nie były trudne i zastanawiano się nad przyczynami takiego stanu rzeczy, oraz nad środkami zaradczymi.

W godzinach popołudniowych uczestnicy konferencji wzięli udział w zwyczajnym posiedzeniu oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Metodycznego, na którym doc. U. J. dr Jacek Szarski wygłosił referat p. t.: Geometria analityczna płaska w ujęciu wektorowym. Po referacie nastąpiła dyskusja, podczas której zastanawiano się, w jakim stopniu można by w nauce szkolnej geometrii analitycznej uwzględnić rozważenia wektorowe.

(—) dr Jan Leśniak

SPRAWOZDANIE

z powojennej pracy Ogniska metodycznego
robót ręcznych dla chłopców i program na 1947/48

Po odzyskaniu budynku przystąpiono do rekonstrukcji zupełnie zniszczonych pracowni i ich urządzeń. W bardzo krótkim czasie, przy pomocy Ku-

ratorium (Oddział Pomocy Naukowych) zaopatrzone pracownie do obróbki drewna i metalu w meble i częściowo w narzędzia. To wyposażenie, pozwoliło już w ubiegłym roku szkolnym prowadzić nie tylko naukę według wymagań programu, lecz uzupełnić luki w wiadomościach i umiejętnościach młodzieży spowodowane przez okupację.

Naszą myślą przewodnią było przyjąć przede wszystkim z pomocą w prowizorycznym doprowadzeniu sal wykładowych dla innych przedmiotów i pozostałego sprzętu do stanu używalności, a następnie wykonać możliwie szybko najniezbędniejsze pomoce naukowe do rysunków, gimnastyki, historii oraz okazać pomoc przy urządzeniu izby harcerskiej, sklepiku szkolnego i czytelnicy uczniowskiej.

Mając na uwadze ustawiczne dopełnianie braków i dostosowanie urządzeń do nowoczesnych wymagań, pomagano nauczycielom tegoż przedmiotu w organizowaniu pracy oraz udzielano im rad i wskazówek przy zakupie sprzętu i narzędzi.

Na konferencjach grupowych odbywających się w każdym miesiącu oraz kilku rejonowych omawiano program, sposoby jego realizacji w początkowej fazie i różnych warunkach. Omawiano aktualne okólniki i sprawy dotyczące przedmiotu. Nawiązano kontakt z cechem stolarzy i współpracowano nad ustaleniem słownictwa z działu drzewnego. Rozpoczęto również wspólną pracę nad podręcznikiem do nauki stolarstwa. Wygłoszono szereg referatów na aktualne tematy jak: Prace ręczne w szkolnictwie ogólnokształcącym na tle przemian gospodarczych, społecznych i politycznych. Roboty ręczne, a przygotowanie wojskowe, sprawozdanie ze zjazdu naucz. robót ręcznych w Bielsku i inne.

Program na bieżący rok szkolny przewiduje: a) udoskonalenie organizacji pracy, b) podniesienie sprawności technicznej młodzieży, c) stosowania coraz doskonalszych metod nauczania celem osiągnięcia wszystkich wartości wychowawczych, które roboty ręczne dać mogą, d) opracowanie całego szeregu pomocy do nauki fizyki i chemii oraz wykonania ich, jak również przedmiotów gospodarstwa domowego i sprzętu sportowego, e) podniesienie stanu estetycznego wykonywanych prac, f) nawiązanie ściślejszego kontaktu ze szkolnictwem podstawowym, g) odbycie szeregu wspólnych konferencji z Ogniskiem dla szkół żeńskich, podstawowych, przedstawicieli przedszkoli i zakładów kształcenia nauczycieli celem zorganizowania i przygotowania eksponatów na wystawę

w bieżącym roku szkolnym, h) urządzenie wystawy w dniu „Święta Pracy”.

Sowiński Michał

kierownik Ogniska Metodycznego
rob. ręcznych przy VIII. Gimn.

SPRAWOZDANIE

z kursu Techniki Pracy Umysłowej Czytelnictwa i Samokształcenia

W myśl programów Ministerstwa Oświaty w szkołach średnich i powszechnych dla dorosłych wprowadzono Technikę Pracy Umysłowej dla przygotowania słuchaczy do samodzielnej pracy nad sobą w szkole i po wyjściu z zakładu.

W celu przygotowania nauczycieli szkół średnich i powszechnych dla dorosłych oraz kierowników Uniwersytetów Ludowych do umiejętnego przeprowadzania materiału naukowego z Techniki Pracy Umysłowej, Czytelnictwa i Samokształcenia, Kuratorium OSK — Wydział Oświaty i Kultury Dorosłych — zorganizowało kurs w czasie od 15 do 20 grudnia br. w wymiarze 52 godzin wykładów, dyskusji, ćwiczeń i lekcji pokazowych.

Głównym przedmiotem kursu była Technika Pracy Umysłowej: zagadnienie higieny pracy umysłowej i organizacji warsztatu, wybór lektury, jej krytyczna ocena metody czytania i studiowania książek, planowanie pracy samokształceniowej.

Następnie sporo czasu poświęcono dydaktyce nauczania wiedzy o książce, dokonano przeglądu literatury pięknej i popularno-naukowej mając do dyspozycji wystawę książki około 400 tomów dostarczonych z f-my „Czytelnik”. Z zagadnień ogólnych omówiono Oświatę Dorosłych w przeglądzie historycznym, psychologię człowieka dorosłego w odniesieniu do potrzeb czytelnictwa i samokształcenia i rolę szkoły dla dorosłych i uniwersytetów lud. powsz. i niedz. w tym zagadnieniu.

Kurs liczył 46 uczestników z całego Okręgu Szkolnego, wśród nich było kilku dyrektorów szkół średnich i kierowników szkół powszechnych, wszyscy kierownicy Uniwersytetów Ludowych.

Otwarcia i zamknięcia kursu w imieniu Kuratora Okręgu dokonał naczelnik inż. J. Nawrocki, podkreślając gorliwość uczestników w pracy na kursie, wyrażając nadzieję na owocną pracę w pogłębianych i przedyskutowanych zagadnieniach. Kierownictwo pedagogiczne kursu sprawowała wiz. mgr Teodozja Kucharska.

T. Kucharska

Bibliografia „Ziem Odzyskanych”

składa się z działów:

- I. Morze — flota polska
 - II. Pomorze — Prusy Wschodnie i Zachodnie
 - III. Śląsk — Ziemie Nadodrzańskie
 - IV. Polska — Niemcy
 - V. Słowiańszczyzna.
- Dział IV. i V. potraktowany będzie jako uzupełnienie i synteza.

Każdy z działów zawierać będzie bibliografię:

- A. popularno-naukową
- B. literaturę piękną
- C. materiały specjalne dla świetlic z wybraną literaturą do planowego czytania, -samokształcenia, -form artystycznych.

II. Pomorze — Prusy Wschodnie i Zachodnie

A. Bibliografia popularno-naukowa.

1. Czekalska M. — Z biegiem Odry. Poznań 1946 r. Wyd. Zach. str. 136, 22 ilustr. 1 mapa.
2. Deresiewicz J. — Z przeszłości Prus Królewskich. Poznań, Księg. Akadem. str. 600.
3. Drożdż Z., Milczarek W. — Zakochani w Pomorzu. W-wa 45 r. Czytelnik, str. 38.
4. Dylik J. — Geografia Ziem Odzyskanych, wyd. Książka, str. 307, W-wa 46 r.
5. Gede T. — Co nam dają Ziemie Zachodnie. W-wa 46 r. wyd. Książka, str. 38.
6. Giertych J. — Za północnym kordonem (Prusy Wschodnie). W-wa 34 r. Ossolineum.
7. Glemma T. — Stany pruskie i biskup chełmiński P. Kostka wobec II. bezkrólewia 1574—76 r., str. 30.
8. Gieysztor. — Śląsk, Pomorze, Prusy w kronikach średniowiecznych. Kraków, Książka.
9. Górski K. — Polska w zlewisku Bałtyku. Inst. Bałt. str. 238, 500 zł.
10. Górski K. Państwo Krzyżackie w Prusach. Inst. Bałt. 46 r. str. 295.
11. Górski K. Krótkie dzieje Prus Wschodnich. W-wa P. Z. W. S. str. 92, 1 mapka.
12. Grabski Wł. — Polska nad Odrą, Nysą i Pałęką. Lignica 45 r. str. 77.
13. Grabski Wł. — 200 miast wraca do Polski. Wyd. Zach. str. 162, 700 zł.
14. Gustowski L. — Polska a Pomorze Odrzańskie. Zarys historyczny. W-wa 46 r. P. Z. W. S. str. 148.
15. Helsztyński St. — W piastowskich grodach Pomorza Zachodniego. Szczecin 46 r. nakł.
16. Jamka R. — Prusy Wschodnie w dobie prehistorycznej. P. Zw. Zach. Okr. Małop. str. 15.
17. Kaczmarczyk Z. — Kolonizacja niemiecka na wschód od Odry. Wyd. Zach. str. 267.
18. Karczewski Z. — Rolnictwo na Pomorzu Wschodnim. Inst. Bałt. 47 r. str. 47, 100 zł.
19. Kawecka-Gryczowa A. — Zarys piśmiennictwa polskiego w Prusach Wschodnich P. Z. W. Sz.
20. Kondracki J. — Pomorze, szkic gospodarczy. W-wa 46 r. P. Z. W. Sz. str. 48.
21. Konopczyński W. — Walka z niemieczyzną o Bałtyk. ZZw. Zach. Okr. Małop. str. 26.
22. Kraszewski T. — Były i będą. Wyd. Zach. str. 32, pogadanki popłt.
23. Kruszyński T. — Co nam mówią zabytki o polskości ziem nad Odrą i przy ujściu Wiśły. P. Zw. Zach. Okr. Małop. str. 31.
24. Krzyżogórska J. — Elbląg. Zw. Gosp. Miast Morskich, str. 10.
25. Kucner. — Ekspansja Brandenburska nad Bałtykiem w XV. i XVII. w. Zw. Zach. 1947 r. str. 101.
26. Kutrzebianka A. — Etnografia polskich grup ludność. na Zachodzie — Prusy i Kaszuby. P. Zw. Zach. Okr. Małop. str. 31.
27. Lehr-Spławiński T. — Zagadnienia kaszubskie a plemiona słowiańskie na wschod. pograniczu Niemiec w wiekach średnich. P.Z.Z.
28. Małczyński K. — Bolesław Krzywousty. Kraków, 46 r. Kamiński str. 292.
29. Małczyński K. — Polska i Pomorze Zachodnie w walce z Niemcami w XIV. i XV. w. Inst. Bałt. str. 117.
30. Małek P. — Łaba na Pomorzu Zachodnim. Zw. Gosp. Miast Mors. 1946 r. str. 5.
31. Małek P. — Ujść (Postomin) na Pomorzu Zach. Zw. Gosp. M. M. 1946 r. str. 11.
32. Materiały informacyjne Biura Studiów Osadniczo-Przesiedleńczych, Kraków 1946—47 r.
33. Melcer W. — Wyprawa na odzyskane ziemi. W-wa 45 r. Bibl. Społ. Nauk. str. 47.
34. Mitkowski J. — Pomorze Zachodnie w stosunku do Polski. Poznań, Inst. Zach. 46 r., str. 232, 5 mapek.
35. Mróz L. — Sprawa lasów Pomorza Wschodniego. Inst. Bałt. 46 r. str. 57.
36. Nieroda J. — Miasta Pomorza Wschodniego. Gdańsk 47 r. Inst. Bałt.

37. Odzyskane ziemie — odzyskani ludzie. Zbiór artyk. Poznań 46 r. P. Z. str. 136.
 38. O ziemie polskie na zachodzie. Poznań 45 r. Woj. Urz. Inf. i Propag. str. 45.
 39. Paszkowska-Jęzowa K. — Kamień na Pomorzu Zach. Zw. Gosp. M. M. 46 r. str. 9.
 40. Pieradzka I. — Każko Szczeciński. Inst. Bałt. broszura.
 41. Pietkiewicz S. — Zarys geogr. gosp. Pomorza Zach. w granicach przyznanych Polsce. Z. Z. Okr. Mał. str. 41, 1 mapa.
 42. Piskorski Cz. — Zabytki Piastowskiego Szczecina 46 r. wyd. Polskie Pismo i Książka, str. 24.
 43. Piwarski K. — Prusy Wschodnie w dziejach. Polski. K-ów, Kamiński, str. 83.
 44. Piwarski K. — Dzieje Prus Wschodnich w czasach nowożytnych, Inst. Bałt. 46 r. str. 384.
 45. Piwarski K. — Dzieje Gdańska w zarysie. Gdańsk 46 r. Inst. Bałt. str. 308.
 46. Pollak R. — Rola ziem zachodnich w polskiej kulturze. P. Z. Z. 46 r. str. 22.
 47. Pomorze w walce z niemczyzną. Praca zbiorowa, wyd. na 25-lecie P. Zw. Z. Bydgoszcz 46 r. str. 116.
 48. Rogalski A. — Akcja kulturalna na Ziemiach Odzyskanych. P. Zw. Zach. 46 r. str. 22.
 49. Smoleński. — Morze i Pomorze, wyd. przedwoj. z cyklu „Cuda Polski”.
 50. Sobociński L. — Na gruzach Smętka. W-wa 47 r. wyd. Kądziała, str. 243, 700 zł.
 51. Srokowski St. — Prusy Wschodnie. W-wa 47 r. P. Z. W. Sz. str. 46, 50 zł.
 52. Srokowski St. Prusy Wschodnie, studium geogr. Inst. Bałt.
 53. Srokowski St. — Miasta i ludzie Prus Wsch. W-wa 46 r. P. Z. W. Szk. str. 81.
 54. Schmidt S. — Podstawy produkcji rolnej ziem nowych P. Z. Z. Okr. Mał. cz. I, str. 27, cz. II, str. 28.
 55. Sukertowa-Biedrawina E. — Polskość Mazurów i Warmiaków. Olsztyn 46 r. In. Maz.
 56. Sukertowa-Biedrawina E. — Bojownicy Mazurzy. Olsztyn 46 r. Inst. Mazurs. str. 22.
 57. Szaflarski J. — Zarys geogr. fiz. Pomorza Zach. P. Z. Z. Okr. Małop. str. 31.
 58. Taszycki. — Słowiańskie nazwy miejscowe. Czytelnik, K-ów, str. 64.
 59. Wach Wł. — Zamek Olsztyński. Olsztyn 47 r. wyd. Zagon, str. 23.
 60. Widajewicz J. — Związek Pomorza Zach. z Polską. P. Z. Z. okr. małop.
 61. Wielopolski A. — Elbląg. Gdańsk 46 r. Inst. Bałt. str. 32.
 62. Wielopolski A. — Tolkmisko nad Zalewem Wiślanym. Zw. Gosp. Miast Mor. 46 r. str. 9.
 63. Woliński J. — Jan III. Sobieski i Prusy Książęce. P. Z. W. Sz. W-wa 47, str. 24.
 65. Zajączkowski St. — Dzieje Zakonu Krzyżackiego. W-wa 46 r. Książka, str. 138.
 66. Ziemie Zachodnie w ilustracji. (pocztówki). Wyd. Inst. Zach. 52 poczt.
- Mapy, słowniki, skorowidze.**
67. Chojnacki W., Kielczewska M. — Okręg Mazurski. Mapa komun.-administr. ze skorowidzem nazw. 1:500.000, Poznań 46. Inst. Zach.
 68. Chojnacki Wł. — Słownik polskich nazw miejscowości w b. Prusach Wsch. i na obszarze b. Wolnego miasta Gdańska. Inst. Zach. 46 r. str. 183.
 69. Kohutek L. — Słownik nazw miejscowych Pomorza Mazurskiego zwanego Prusami Wschodnimi.
 70. Kozierowski S. — Atlas nazw geograficznych Słowiańszczyzny Zach., zeszyt I. Pomorze Zach. Poznań 45, str. 141, m. 4.
 71. Kozierowski S. — Słowniczek nazw miejscowych. (niem.-pol.) Inst. Zach. 45 r.
 72. Mieczysławski T. — Mapa gleb i wytwórczości b. Prus Wsch. 1:600.000, Inst. Bałt.
 73. Mieczysławski T. — Gleby i wytwórczość b. Prus Wsch. (załącz. do „Mapy gleb” Inst. Bałt.) str. 60.
 74. Skorowidz nazw miejscowości Pomorza Zach. i Ziemi Lubuskiej według uchwał Komisji Ustalania Nazw. przy Min. Adm. Publ. 47 r., str. 172.
 75. Swakowski. — Mapa komunik.-administr. (drogi) 1:800.000, ze skorowidzem.
 76. Szaflarski. — Pomorze Wschodnie, m. fiz. 1:500.000, Inst. Bałt.
 77. Pomorze Wschodnie., podział administr. 1:1.500.000, Inst. Bałt.
 78. Szaflarski. — Ziemie Zachodnie, m. fiz. 1:1.125.000, Inst. Bałt.
- Czasopisma.**
79. Arkona — miesięcznik pośw. kulturze i sztuce. Bydgoszcz.
 80. Instytut Bałtycki — Komunikat Gospodarczy
 81. Odra — tygodnik liter.-społecz. Katowice.
 82. Polska Zachodnia, tygodnik Pol. Zw. Zach. Poznań.

83. Pasieka Pomorska, mies. Toruń.
84. Rzemieślnik Pomorski, dwutygodnik, Bydgoszcz.
85. Życie Borów Pomorskich, mies. Toruń.

B. Literatura piękna, — powieść, nowela, opowiadanie, poezje.

1. Bandrowski J. — Zolotka, wyd. przedw. (Kaszuby).
2. Goliński i Fenikowski. — Odra szumi po polsku (wiersze) Wyd. Zach. 46 r. str. 54.
3. Grabski Wł. — Saga o Jarlu Broniszu. Pozn. św. Wojciecha, 3 tomy — 900 zł.
4. Kornatowicz J. — Krzyżacka zawierucha. K-ów, 46 r. wyd. Ks. Pop. str. 143, dla mł.
5. Legendy. Mała biblioteczka, wyd. Pom. Inst. Wyd. 4 broszury.
6. Kraszewski I. — Krzyżacy, Łódź 47 r. wyd. Wł. Bąka, str. 188, 500 zł.
7. Pawłowski. — Grunwald Pom. Inst. Wyd. str. 39.
8. Pniewski. — Morze polskie i Pomorze w pieśni, wyd. przedw.
9. Rabska Z. — Baśnie Kaszubskie, wyd. Pom. Spół. „Nauka”, str. 107.
10. Sienkiewicz H. — Krzyżacy.
11. Sulima St. — Ziemia odnalezionych przeznaczeń. Wyd. Zach. Poznań 47 r., str. 203, 420 zł.
12. Wańkowicz M. — Na tropach Smętka. 1938.
13. Żeromski S. Wiatr od morza. P. Inst. Wyd.

C. Materiały specjalne dla świetlic.

Literatura do planowego czytania

1. Rabska Z. — Baśnie Kaszubskie. wyd. Pom. Spółdz. „Nauka”, str. 107, 160 zł.
2. Sulima St. — Ziemia odnalezionych przeznaczeń, wyd. Zach. Poznań 47 r., str. 203, 420 zł.

3. Kornatowicz J. — Krzyżacka zawierucha. K-ów 46 r. wyd. ks. popul. str. 143, dla mł.
4. Sienkiewicz H. — Krzyżacy.

Literatura do samokształcenia.

1. Gustowski L. — Polska a Pomorze Odrzańskie. Zarys historyczny, W-wa 46 r., P. Z. W. S., str. 148.
2. Srokowski St. — Miasta i ludzie Prus Wschodnich, W-wa 46 r., P. Z. W. S., str. 81.
3. Piwarski K. — Dzieje Prus Wschodnich w czasach nowożytnych, Inst. Bałt. 46 r., str. 384.
4. Zajączkowski St. — Dzieje Zakonu Krzyżackiego, W-wa 46 r., Książka str. 138.
5. Kruszyński T. — Co nam mówią zabytki o polskości ziem nad Odrą i przy ujściu Wisły, P. Z. Z. okr. małop., str. 31.
6. Sukertowa-Biedrawina E. — Bojownicy Mazurscy. Olsztyn 46 r. Inst. Maz., str. 22.
7. Kawecka, Gryczowa A. — Zarys piśmiennictwa polskiego w Prusach Wschodnich. P. Z. W. Sz. W-wa.

Literatura do artystycznych form pracy.

1. Inscenizacje, recytacje... mies. „Praca Oświatowa” nr. 5 — 1947 r.
2. Maliek K. — Jutrznia Mazurska na gody. Olsztyn 46 r. Inst. Mazurski, str. 62 — z nutami.
3. Maliek K. — Plon czyli dożynki na Mazurach. Materiały do widowisk ludowych. Olsztyn 46 r. Inst. Maz.
4. Repertuar chórów i orkiestr. W-wa 46 r. Teatr i Muz. Lud. Nr. 1 Prejzner K. — Hejnał kaszubski — chór miesz.

Bibliografia następnych działów w przygotowaniu.

wiz. Mgr. Teodozja Kucharska

Przegląd ostatnich wydawnictw.

Dr. Józef Sieradzki. O szkołę w nowej demokracji. Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1946, str. 32.

Jest to zbiór artykułów (autora, którego nazwisko mówi samo za siebie), ogłoszonych na łamach „Odrodzenia”. Autor w pracy swej daje połączenie wysokich walorów literackich z wartościami pedagogicznymi. W artykule „Szkoła na przednówku” autor omawia „blaski i nędze” szkoły powojennej, przedstawia zgubne skutki systemu okupacyjnego, który niszczył mózgową sub-

stancję narodu i zostawił ujemne rysy w usposobieniu młodzieży szkolnej. Z drugiej strony autor podkreśla dodatnie cechy szkoły, jej społeczny charakter, skład młodzieży szkolnej, która coraz więcej liczy dzieci ludu. Na szczególną uwagę zasługuje jej pęd do nauki.

W artykule „Konieczna reforma” autor omawia „szkołę jędrzejowiczowską”, podkreśla historyczne naleciałości w programach i podręcznikach ówczesnych oraz zwraca uwagę na płynące z jednego strumienia elementy paratotalistycz-

ne zawarte w nauce o Polsce współczesnej i historii.

W „Szkole w nowej demokracji” porusza aktualny problem personalizmu i osobowości, bada rodowód personalizmu pedagogicznego, jego rozwidlenia i źródła. W konkluzji autor dochodzi do słusznego wniosku, iż w miejsce indywidualistycznego personalizmu należy wprowadzić nową zasadę — społeczną. Współczesny rozwój sił wytwórczych wymaga stworzenia odpowiedniego typu nowoczesnego obywatela, przyswajania wychowankom szkoły pierwiastków polityczno-ideowych. Jedną z prawd nowoczesnego Polaka jest pogłębienie pozytywnego stosunku do pracy. Nowa demokracja, która wchodzi w okres gospodarki planowej wymaga odpowiedniej przebudowy psychicznej obywateli, w szczególności młodego pokolenia.

Praca godna jest polecenia dla nauczycieli i szerszego ogółu ze względu na wagę poruszonych zagadnień.

Dr. Józef Sieradzki. Wędrowka po stuleciach. Ustroje gospodarcze i ruchy społeczne. Radiowy Instytut Wydawniczy w 1948, str. 140.

Książka zawiera cykl wykładów popularno-naukowych, wygłaszanych przez autora przed mikrofonem rozgłośni krakowskiej w ramach programu Radiowego Uniwersytetu Ludowego.

Wykłady te spotkały się z dużym uznaniem słuchaczy, co w konsekwencji skłoniło Polskie Radio do utrwalenia ich w druku. Autor jako historyk nawykły do krytycznego ujmowania zjawisk daje nam zarys wiadomości z dziejów ruchów społecznych i gospodarczych. Istnieją wprawdzie prace dotyczące poszczególnych okresów, lecz brak jest w naszej literaturze pracy, któraby obejmowała wszechstronny i przejrzysty obraz dziejów i prądów społecznych. Toteż książka dr Sieradzkiego wypełnia w dużej mierze lukę, jaka daje się odczuć w tym względzie w Polsce. Książkę czyta się łatwo i z dużym zainteresowaniem. Barwny i żywy wykład, jasny styl, rzeczowe ujmowanie treści poparte wnikliwą analizą, sympatyczny sposób podawania poglądów, umiłowanie idei demokratycznych i szczerą wiarą w ich zwycięstwo przemawiają za jak najszerszym rozpowszechnieniem tej książki.

Dr Józef Sieradzki. Światła po burzy. Nakładem Spółdzielni Księgarskiej „Czytelnik” 1947, str. 173.

W książce zawarte są artykuły ogłaszane na szpaltach „Odrodzenia”. W kilkunastu treściwych, zwartych artykułach pisanych z nerwem pisarza o prawdziwych walorach literackich Sieradzki przedstawia epizody, wspomnienia i przeżycia z czasów wojny, snuje rozmyślenia o Berlinie i pokoju, oraz omawia aktualne kwestie. Plastyczna wyobraźnia autora, wnikliwa zdolność obserwatorska, gruntowna erudycja i serce czułe jak sejsmograf na niedolę ludzką charakteryzują Sieradzkiego jako pisarza. Każdy artykuł jest skończony sam w sobie. Przygnębiający swym realistycznym przedstawieniem artykuł „Z każdym świtem umieraliśmy”, daje nam straszne świadectwo mordów hitlerowskich oprawców dokonanych na profesorach szkół akademickich we Lwowie. Omawiając aktualne problemy społeczno-polityczne autor otwiera przed czytelnikiem nowe perspektywy, rozszerza horyzonty jego zainteresowań i bacznie, rzetelnie, etap za etapem śledzi drogę do postępu „nowego człowieka”.

W artykule „Rewolucja październikowa a niepodległość Polski” autor przedstawia dzieje sprawy polskiej w czasie pierwszej wojny światowej i zwraca uwagę, że zasada samookreślenia narodów nie pochodzi od Wilsona, który wysunął ją w r. 1917, ale wysunięta została cztery lata wcześniej przez J. Stalina w pracy jego „Marksizm a kwestia narodowa” (1912/13). Dnia 15 listopada 1917 r. Rada Komisarzy Ludowych pod przewodnictwem Lenina uchwaliła słynną „Deklarację praw narodów Rosji”. Rozbiór Polski został potępiony jako sprzeczny z zasadą samookreślenia narodów i rewolucyjnym poczuciem narodu rosyjskiego. W artykule „Nauki historyczne w ZSRR” nawiązując do nowożytnej historiografii rosyjskiej autor analizuje wpływ Marksa u myślicieli rosyjskich, omawia przyswojenie metod materializmu dialektycznego w pracach naukowych ZSRR. W „Za prawdę muszę być gotów oddać życie” mamy sylwetkę psychologiczną i intelektualną Ignacego Fika, poety, pedagoga, krytyka, historyka literatury, działacza społecznego i oświatowca, który ujmował zjawiska i życie w metodach dialektyki marksistowskiej. Aresztowany 26. X. 1942 r. zginął rozstrzelany. „Ignacy Fik był materialistą i nosił „mundur marksisty”. Jego męczeństwo nie ustępuje w niczym cierpieniom krzyżowanych za wiarę i zbawienie człowieka”.

Rzetelna erudycja, połączenie pracy pionierskiej ze zdolnością do wnikliwego, syntetycznego ujmowania omawianych tematów, ukazywanie zdarzeń ludzi i spraw nie w ramach statycznych opisów

leczyć w ruchu, w akcji, w kategoriach dialektyki marksistowskiej, zapewniają Sieradzkiemu czołowe miejsce w rzędzie naszych publicystów.

Stefan Białas

Podręczniki

Antologia polskiej literatury dziecięcej — opracowała Irena Skowrońska. — Państw. Zakład Wyd. Szk. — Warszawa 1947 — str. 263 — cena 200 zł.

Autorce przyświecał cel podwójny: po pierwsze pragnęła dostarczyć nauczycielom i wychowawcom materiału do pracy z dziećmi do lat 10, — po wtóre chciała ogólnie zorientować nauczycieli w dorobku polskiej literatury dziecięcej, przy czym zdawała sobie sprawę, że zadania w całej pełni nie wykona, choćby już z tego względu, że ogranicza się tylko do poetów i autorów, z okresu przed II wojną światową.

Książka składa się z trzech części: w cz. I zawarła autorka krótki zarys dziejów polskiej literatury dziecięcej od Jachowicza poczynając, a na Brzechwie kończąc, cz. II obejmuje wypisy; — znajdziemy tu obok wymienionych już poetów Konopnicką, Or-Ota, Ejsmonda, Makuszyńskiego, Szelburg-Zarembinę, Tuwima i w. in. wreszcie w cz. III zamieściła spis „bardziej wartościowych” książek dla dzieci do lat 10 wydanych do r. 1939.

Zamysł niezwykle szczęśliwy, należałoby wyrazić tylko życzenie, aby co rychlej ukazał się tom II Antologii obejmujący coraz bardziej narastającą powojenną twórczość w tej nie docenianej u nas jeszcze dziedzinie literackiej.

Bronisław Wieczorkiewicz — Ćwiczenia ortograficzne klasa VIII. Państw. Zakład Wyd. Szk. — Warszawa 1947 — str. 78. Cena 50 zł.

Książeczka ta odznacza się tymi samymi walorami, co poprzednio omówione już przez nas podręczniki Wieczorkiewicza na kl. V, VI i VIII.

T. Landecki — W. Łukaszewicz — H. Wereszycki — J. Willaume — Podręcznik historii dla klasy VIII szkoły podstawowej — pod redakcją Natalii Gąsiorowskiej. — P.Z.W.S. — Warszawa 1947 str. 392, ryc. 77, mapek 14 — cena 280 zł.

Podręcznik obejmuje dzieje powszechne od drugiej połowy XVIII w. do najazdu hitlerowskiego na Polskę w r. 1939.

M. H. Serejski, M. Golias, — K. Śreniowska, — B. Zwolski — Podręcznik historii dla VI kl. szkoły podstawowej pod redakcją M. H. Serejskiego. — Państw. Zakłady Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 279, — ryc. 162, map 7, cena 170 zł.

Obejmuje: dzieje państw Starożytnego Wschodu (Egipt, Mezopotamia, Fenicja, Palestyna i Persja), Grecji i Rzymu.

Władysław Szafer i Bohdan Dyakowski. — Zarys botaniki z ćwiczeniami. Wydanie II. Państw. Zakł. Wyd. Szk. — Warszawa 1947, str. 464, rys. 301, tabl. 3, cena 230 zł.

Zawiera: I wiadomości wstępne, II Budowa i życie komórki, III. Budowa i życie roślin kwiatowych. IV. Samożywność, niesamożywność, współżycie. V. Warunki życia roślin w przyrodzie. VI. Zmienność, dziedziczność i ewolucja. VII. Systematyka roślin. VIII. Zarys historii rozwoju flory na ziemi. IX. Geografia roślin (z uwzględnieniem szaty roślinnej Polski).

T. Muł, J. Radomski, S. Tołpa — Nauka o człowieku — podręcznik do nauki biologii dla VIII kl. szkoły podst. Wydanie II. poprawione — Państw. Zakł. Wyd. Szkolnych — Warszawa 1947 str. 151, ryc. 63, cena 70 zł.

Oprócz opisu budowy organizmu ludzkiego i zasadniczych czynności życiowych człowieka znajdziemy tu rozdziały traktujące o pochodzeniu człowieka, o chorobach zakaźnych, o pomocy w nagłych wypadkach i in.

A. Chałubińska i J. Janiszewski — Ćwiczenia geograficzne — części świata: Azja, Afryka, Ameryka, Australia, Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 20, cena 20.

Zeszyt zawiera około 30 mapek konturowych do 80 ćwiczeń geograficznych z zakresu pozaeuropejskich części świata. Prócz omawianego wyszły zeszyty zawierające ćwiczenia z geografii Polski i Europy.

Marian Krawczyk — Podstawy wychowania fizycznego w szkole podstawowej. Wydanie II zmienione. — Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 190, ryc. 42, cena 175 zł.

Jest to podręcznik dla uczniów zakładów kształcenia nauczycieli oraz nauczycieli szkoły podstawowej, dostosowany do wymogów zmienionej struktury szkolnej oraz nowego programu 8-letniej szkoły podstawowej.

Antoni Tatoń i Kazimierz Jakłowski — wiadomości z organizacji i techniki handlu cz. I. dla I klasy gimnazjum handlowego. — Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 338 + przypisy 7 str. ,ryc. 52, cena 250 zł.

Podręcznik zaznajamia ucznia ze znaczeniem handlu, jego organizacją, z urządzeniem sklepowym, z najważniejszymi przepisami prawnymi dotyczącymi handlu, z formami nawiązania stosunków handlowych itd. — Ministerstwo Oświaty zatwierdziło książkę do użytku szkół handlowych i spółdzielczych.

Inż. Tadeusz Kozłowski — Budownictwo stalowe cz. I. obciążenia, stal jako materiał budowlany. Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 88, rys. 55, tablic 28, cena 160 zł.

Ministerstwo Oświaty zatwierdziło podręcznik jako pomoc naukową do bibliotek nauczycielskich w średnich szkołach zawodowych.

Inż. G. Hensel i inż. St. Wierusz-Kowalski. — Podstawy elektrotechniki — Wyd. II. przejrzone, poprawione i uzupełnione. — Część II — prąd zmienny. — Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 208, rys. 164, cena 175 zł.

Książka została zatwierdzona przez Min. Oświaty jako podręcznik dla gimnazjów zawodowych.

Aleksander Lipa — Technika sprawnego liczenia. — Podręcznik dla gimnazjów handlowych i spółdzielczych. — Państw. Zakł. Wyd. Szkolnych. — Warszawa 1947, str. 212, cena 150 zł.

Podręcznik obejmuje ćwiczenia z zakresu czterech działań podstawowych, działań na ułamkach, z proporcji i obliczeń procentowych — nadto zawiera tablice jednostek mierniczych i tablice przechowań jednostek mierniczych.

Nadto nadesłano do Redakcji następujące utwory powieściowe:

Józef Bieniasz — Turul — Król karpackiej puszczy, nakł. T. Gieszczykiewicz — Księgarnia — Wydawnictwo — Skład nut. — Kraków, 1947. — Str. 118. — Cena 220 zł.

Pełna przygód powieść, której bohaterem jest niedźwiedź karpacki. Książka tchnie umiłowaniem przyrody ojczystej — czyta się ją łatwo i przyjemnie. Ministerstwo Oświaty zatwierdziło ją jako lekturę uzupełniającą na klasę szóstą szkoły podstawowej.

Ferdynand Antoni Ossendowski — Życie i przygody małpki — Pamiętnik szympansczki „Kaśki“, — Książnica-Atlas — Wrocław—Warszawa 1947, str. 224, ryc. 48.

Przygody małpki mają wszelkie dane, by stać się miłą i pożyteczną lekturą dla dzieci w wieku około lat 12. Książka o wysokich walorach poznawczych i wychowawczych, — styl zadziwia barwnością, wyrazistością i prostotą.

Tadeusz Kudliński, Świętokradca — Książnica-Atlas — Wrocław—Warszawa, str. 436.

Powieść współczesna, ósnuta na tle wydarzeń wojennych i powojennych stosunków w Polsce. Autor usiłuje pogodzić wymogi dzisiejszego życia z mistyką i egzaltacją średniowiecza. Bohater, eks-malarz-asceta, jest jakimś tragicznie-śmiesznym anachronizmem w zetknięciu z dzisiejszością. Na szczęście „Przeżytych kształtów żaden cud...”

Jo van Ammers — Küller — Patrioci. Dzieje rodziny pewnego regenta amsterdamskiego (1778 —1787) — wydanie II. Książnica-Atlas, Wrocław—Warszawa 1948, str. 413.

Na bogatym tle historycznym, społecznym i obyczajowym kreśli nam autorka dzieje patrycjuszowskiej rodziny amsterdamskiej dając jednocześnie obraz odwiecznych zmagania ludzi pracy z warstwą uciskających ich posiadaczy, dzięki czemu książka nabiera dziś szczególnej aktualności. Powieść obfituje w momenty o dramatycznym napięciu oddane z prawdziwym artyzmem. — Rzecz warta poznania. — Dalsze dwie części powieści — zapowiedziane. — Z oryginału holenderskiego przełożył W. Leśniewski.

Z.

Ministerstwo Oświaty poleca dla szkół zawodowych

Jadwiga Firewiczowa — Chemia w szkołach średnich ogólnozawodowych. Poradnik dla nauczycieli szkół zawod. — Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 66.

Józef Sobiński — Fizyka z maszynoznawstwem ogólnym w szkołach średnich ogólnozawodowych. — Poradnik dla nauczycieli szkół zawod. Państw. Zakł. Wyd. Szk. Warszawa 1947, str. 16.

OD REDAKCJI

Redakcja Dziennika Urzędowego zawiadamia, że od 1 lutego br. będzie umieszczała w części nieurzędowej odpowiedzi na zapytania nauczycielstwa z Okręgu Szkolnego Krakowskiego w zakresie spraw dotyczących pracy na terenie szkoły np. spraw wychowawczych, pedagogicznych, mło-

dzieżowych, gospodarczych, (wyjąwszy personalnych). W sprawach typowych odpowiedzi będą udzielane indywidualnie, a w sprawach zasadniczych w formie artykułów. Prosimy o nadesłanie zapytań pod adresem: Redakcja Dziennika Urzędowego, Kuratorium Okręgu Szkolnego Krak., Kraków, ul. Dietla 90.

Nakładem Wydawnictwa: DZIENNIK URZĘDOWY KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. DIETLA 90, p. III, pok. Nr. 4, telefon 599-17.

Cena niniejszego numeru wynosi 120 zł. Konto P. K. O. Nr. IV-840.

Zakłady Graficzne „Litodruk” Kraków, Radziwiłłowska 23. M—43134

